

Maš tednik

Koroški

kulturno-politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

KÄRNTNER AUTOSALON
Lastnik: Alex Polgar
Celovec-Klagenfurt, Herrng. 10, tel. 44-24
Lohner-Superroller L 200
S 13.200
Lohner-Roller 98 ccm . . . . . S 8700.-
tudi na obroke do 24 mesecev.

5. leto / številka 10

V Celovcu, dne 5. marca 1953

Cena 1 šilling

Trezna razsodnost

Volitve so za nami. Že zadnjič smo zapisali misli k poteku volilne borbe in k volilnemu rezultatu.

Danes pa se nam zdi, da postaja že marsikaj, kar je volilna propaganda zatemnila, bolj jasno.

Pri tolmačenju volilnega rezultata smo bili objektivni dovolj, ko smo odkrito priznali, da je Demokratični front in njemu komunističnemu ozadju do gotove mere uspelo razdiralno delo. Naglasili smo in spet poudarjamo, da je s svojim razdiralnim delom in s svojo propagando za nemško socialistično stranko Demokratična fronta dala iz rok legitimacijo političnega usmerjanja in političnega zastopanja. Možeče je to dejstvo najbolj povedal sam deželni glavar Wedenig na zborovanju v Velikovicu zadnjo soboto, ko je dejal: „Najljubši so mi Slovenci, ki so volili SPOe. Dragi so mi tudi Slovenci, ki so volili ÖVP, ne zaupam pa Slovence, ki niso volili ne SPOe in ne OeVP.“

Torej je gospod deželni glavar pač mnenja, da so mu najbolj pri srcu tisti Slovenci, ki so se sami odpovedali slovenstvu, da pa vseh drugih Slovencev tudi kot deželni glavar nima pri srcu.

Tudi mi smo se točno zavedali tega mišljenja, ki je tako značilno za nemški tabor, ko smo se odločili za samostojen nastop na volitvah dne 22. 2. 1953.

Ostali bomo zvesti prevzeti nalogi, da bomo stali odločno na braniku življenjskih interesov koroških Slovencev, tudi tedaj, če temu ali drugemu ne bi bilo ljubo.

Kakorkoli se odigravajo v deželi in izven nje politične razmere, dejstvo pač ostane, da morajo Slovenci obdržati legitimacijo političnega zastopstva slovenskega elementa na Koroškem v svojih rokah. Na tem tudi nič ne spremeni dejstvo, da je po zadnjem volilnem rezultatu socialistična stranka v veliki meri obremenjena z obveznostjo, da po številu svojih slovenskih volivcev ugodni slovenskim zahtevam po gospodarski in kulturni enakopravnosti slovenskega elementa na Koroškem.

Zanimivo je predvsem v tednu po volitvah postalo tudi spoznanje takozvanih nevolivcev, ki so 22. februarja nasledili propagandi Demokratične fronte in njenega komunističnega ozadja, da je bolj slovensko ostati doma kakor voliti edino slovensko stranko, ki se je podala v boj za slovensko stvar. Ti nevolivci danes že močno čutijo, da je bilo njihovo ravnanje neslovensko.

Razgovarjali smo se v zadnjem tednu tudi z onimi, ki so sledili nasvetu in pozivu in deloma tudi grožnji Demokratične fronte, da naj volijo socialistično. Tudi pri njih se porajajo močni dvomi o pravilnosti tega koraka. Vedno bolj se jasni tudi pri njih, da je bil ta nasvet ravno taka goljufija, kakor ona slika, ki kaže Steinacherja in Tischlerja v objemu. Za nekaj časa se da razsodnost naroda omajati, ko pa pridejo mirnejši dnevi in tedni, tedaj pride tudi čas resnega premišljevanja.

Nismo nikdar pustili nejasnosti v svojem zadržanju do države in ne do matičnega naroda. Nikdar pa nismo in ne bomo istovetili režima z državo, ne tu in ne tam. V tem pa zahteva od vsakogar politični položaj prav jasnega gledanja.

Ko smo pred letom pisali, da gospodarskim težavam v Jugoslaviji ni kriva samo suša, marveč je predvsem kriv tem težavam ves gospodarski sistem v kolhozih in v prisilnih zadrukah, tedaj so zapisali, da napadamo Jugoslavijo. Danes pa beremo, da se je državno vodstvo samo dokopalo do istega spoznanja in je odpravilo kolhoze, ker so zavirali in onemogočali zadostno produkcijo življenjskih potrebščin.

Mi imamo o demokraciji pač svoje gledanje, ki pa je vzporedno in istovetno z zapadno-evropskim gledanjem tega vpra-

Težkoče pri sestavi nove vlade

Ko je avstrijska vlada po volitvah odstopila, je na predlog predsednika večinske stranke, to je predsednika avstrijske ljudske stranke (OeVP), ing. Julija Raaba, poveril zvezni predsednik dr. Th. Körner sestavo nove vlade dosedanjemu zveznemu kanclerju dr. ing. Leop. Figlu. Ker novo imenovani kancler ni takoj sklical posvetovanja predstavnikov ljudske in socialistične stranke, je bilo že jasno, da se pogajajo predstavniki ljudske stranke s predstavniki skupine neodvisnih (VdU), da bi tudi ta skupina vstopila v vlado.

Ko je bilo vstovo ljudske stranke dogovorjeno s skupino neodvisnih (VdU) za skupno delo v vladi, je šele sklical novoimenovani kancler ing. Figl sejo zastopnikov ljudske in zastopnikov socialistične stranke. Po seji, ki je bila v torek popoldne, je bilo izdano sledeče skupno uradno poročilo:

„Danes popoldne je bil na povabilo zveznega kanclerja dr. h. c. ing. Leopolda Figla prvi razgovor med zastopniki OeVP in SPOe zaradi sestave nove zvezne vlade. Zvezni načelnik ljudske stranke ing. Julius Raab je pri tem izjavil, da sta sklenili OeVP in VdU, da hočeta pri sestavi nove vlade nastopati skupno. Zastopniki SPOe so ta predlog odločno odklonili in so pred-

lagali, naj bi bila nova vlada koalicijska vlada med OeVP in SPOe in naj bi bil pri sestavi te vlade upoštevan volilni izid volitev v državni zbor. Nato so bila pogajanja prekinjena.“

Iz prednjega uradnega poročila je razvidno, da je hotela in da hoče dobiti avstrijska ljudska stranka za svoj gospodarski načrt večino in se je zato sporazumela s skupino neodvisnih, ki imajo v parlamentu 14 poslancev. Ljudska stranka ima 74 poslancev, socialisti imajo 73 poslancev, komunisti pa 4.

Iz teh števil je razvidno, da more ljudska stranka uveljaviti svoje zahteve z večjo močjo, ako je povezana s skupino neodvisnih. Zato pa socialisti, ki hočejo dobiti v vladi več moči, takšno vlado odklanjajo in zahtevajo samo vlado med OeVP in SPOe. Zaradi te zahteve socialistične stranke se bodo tudi pogajanja za sestavo nove vlade zavlekla. Rešitev pa bo v veliki meri odvisna od sklepov strankinih vodstev ljudske in socialistične stranke. Načelstvo ljudske stranke je imelo svojo sejo v sredo, načelstvo socialistične stranke pa jo ima v petek. Zato bomo o sklepih teh sej in o nadaljevanju pogajanj za sestavo nove vlade mogli poročati šele v prihodnji številki „Našega tednika“.

Stalin nevarno obolel

Radio Moskva je javil v sredo zjutraj, da je ministrski predsednik Sovjetske zveze, generalisim Jožef Stalin, nevarno obolel na krvavenju možganov. Zaradi krvavenja v možganih Stalin ne more govoriti in sta mu ohromeli desna roka in desna noga.

Jožef Viserjanovič Džugašvili je bil rojen leta 1879 v Georgiji. Studiral je najprej pravoslavno bogoslovje, pozneje je postal zvest pristaš Lenina in je bil večkrat zaprt ter pregnan. Po oktobrski revo-

luciji leta 1917 se je odlikoval v državljanskih bojih in leta 1924 je postal po Lenini smrti njegov naslednik. Že kot revolucionar si je nadel ime „Stalin“, to je jekleni.

Leta 1941 je postal Stalin predsednik sveta komisarjev, leta 1942 maršal sovjetske armade v boju proti Nemčiji in leta 1945, po zmagoviti vojni, tudi generalisim Sovjetske zveze.

Nemirna Perzija

Zaradi negotovega položaja v Perziji se je odločil prejšnjo soboto vladar Perzije, šah Reza Pahlevi, da po nasvetu zdravnikov odpotuje na zdravljenje za nedoločen čas v inozemstvo. Zaradi te napovedi perzijskega šaha so se zbrale velike množice ljudstva in vojske pred vladarjevo palačo v Teheranu in izrazile vdanost vladarju ter zahtevale, da ostane vladar v Perziji. Ko je vladar med solzami nato izjavil, da ostane v Perziji, so množice demonstrantov odšle pred stanovanje ministrskega predsednika Mosadeka in tam demonstrirale proti njemu. Mosadek je zbežal v poslopje parlamenta.

Predsednik poslanske zbornice je sklical nujno sejo parlamenta. Na tej seji so zahtevali poslanci, da je treba najti sporazum med vladarjem in med ministrskim predsednikom Mosadekom. Ta pa je zahteval, naj skliče predsednik parlamenta posebno

sejo. To je v demokratičnih razmerah, v katerih živimo, lahko razumljivo, ker si pač teh pogledov ne pustimo diktirati od nikogar, tudi ne od tistih, ki so danes še na vladi.

Jasno gledamo razmere, ki so v razvoju. Jasno tudi vidimo, da gospodarske razmere vsega zapada pač ureja Amerika s svojim denarjem in s svojo moralno in gospodarsko premočjo.

Vseh teh jasnih pogledov nam ni mogla zatemniti tudi najbolj umazana volilna propaganda. Narod že spoznava, da je bila naša pot pravilna in ta narod tudi že razsoja.

sejo, na kateri naj bi poslanci izrazili zupanje njemu, to je ministrskemu predsedniku Mosadeku, kateremu se je posrečilo, da je polagoma odzvel vladarju skoraj vse pravice.

Te razmere so izrabili pristaši komunistične stranke in so vprizorili demonstracije proti vladarju. Policija pa je demonstrante razgnala. Ministrski predsednik je odredil aretacijo okrog 470 političnih in vojaških osebnosti v Teheranu in zgleda, da spet obvlada položaj, ki pa je kljub temu še zelo resen.

VOLITVE V KOROŠKI DEŽELNI ZBOR

Po končanem številu glasov pri volitvah v koroški deželni zbor z dne 22. februarja 1953 je bilo volilnih upravičencev 285.720, od teh 131.674 moških in 154.046 žensk. Glasov je bilo oddanih 259.507, od teh je bilo neveljavnih 5.904, veljavnih glasov je bilo torej 253.603.

Od oddanih veljavnih glasov so dobile posamezne stranke: Zveza avstrijskih monarhistov 1.201, krščansko-socialna stranka 327, svobodni demokrati 333, Krščanska demokratska stranka 3.892, avstrijska ljudska stranka (OeVP) 72.321, socialistična stranka Avstrije (SPOe) 122.245, avstrijska ljudska opozicija (komunisti) 10.337, volilna skupina neodvisnih (VdU) 42.877, skupina nasprotnikov podzavljenja 70.

Z ozirom na gornji izid volitev so dobile posamezne stranke od 36 poslancev koroškega deželnega zbora: SPOe — 18, OeVP — 11, VdU — 6 in VO — 1 mandat.

K R A T K E V E S T I

Od 1. 1945 pa do konca leta 1952 je bilo pri izvrševanju službe na vsem ozemlju Avstrije ubitih 107 orožnikov in 391 jih je bilo težko ranjenih.

Zaradi večje količine proizvodnje mleka bo v kratkem zvišan v vsej Avstriji odstotek masti v mleku od sedanjih 3% na 3.5%. Razen tega bodo prodajali še mleko za dojenčke, ki bo imelo 3.8 do 4% masti.

Na sovjetskem območju Nemčije je skupno že okrog 2.800 takozvanih proizvodnih kmetijskih združenj, ki pa niso nič drugega kakor kolektivna državna kmetijska gospodarstva. Samo v zadnjih treh mesecih so ustanovili 1.465 takih kolektivnih kmetijskih gospodarstev.

V Vzhodni Nemčiji je zaradi velikega izvoza vseh življenjskih potrebščin v Sovjetsko zvezo nastalo pomanjkanje vsega blaga, predvsem pa živil in obleke.

Nemški zvezni kancler dr. Adenauer bo odpotoval po veliki noči v Združene države, kjer se bo razgovarjal z ministri nove ameriške vlade o evropskih in posebej o nemških vprašanjih.

Po poročilih iz Bonna ima zapadno-nemška vlada zanesljiva sporočila, da na Češko-slovaškem vezbajo posebne vojske in policijske oddelke, ki bi v slučaju oborožene ga spopada med Vzhodom in Zapadom zasedli Zapadno Nemčijo.

Predsednik Eisenhower je poslal ameriškem kongresu predlog resolucije, v kateri sporoča, da Združene države zavračajo vse pogodbe izza druge svetovne vojne, katerih posledica je bilo zasužnjeje svobodnih narodov.

Ameriški predsednik Eisenhower je v posebni poslanici Odboru svobodne Češko-slovaške poudaril, da bo komunistična vladavina nad nekdanjimi svobodnimi narodi nekega dne zlomljena in bo takrat češkoslovaški narod spet zavzel svoje mesto v družini svobodnih narodov.

Zunanjepolitični odsek ameriškega senata je soglasno odobril posebno resolucijo, v kateri poziva ameriški parlament ameriške zastopnike pri Organizaciji združenih narodov, naj tam izrazijo nevoljo ameriškega naroda proti preganjanju vere v komunističnih državah.

Španski zunanji minister Artajo je izjavil pri svojem obisku na Filipinih, da je Španija pripravljena sodelavati z Združenimi državami pri obrambi Evrope, četudi ne bo pristopila k Atlantski obrambni zvezi.

Vse osebje izraelskega poslanstva v Moskvi je zapustilo sovjetsko glavno mesto zaradi prekinitve diplomatskih odnosov med Sovjetsko zvezo in Izraelom.

Francoski zunanji minister Bidault in italijanski ministrski predsednik De Gasperi sta sklenila v imenu obeh vlad, da začnejo v kratkem z gradbo cestnega predora v dolžini 12 km pod Mont Blancom. Tunel bodo gradili štiri leta, stal pa bo okrog 500 milijonov šilingov.

V zapadni Bosni v Jugoslaviji sta zadela dva tovorna vlaka drug v drugega. Pri nesreči je bilo mrtvih pet železničarjev, več jih je bilo težje ranjenih in 25 tovornih vagonov je bilo popolnoma razbitih.

V šestih državah severozapadne Brazilije vlada suša, kakor je ne pomnijo že stoletja. Že tri leta ni tam padla niti ena kaplja dežja. Ljudje se odseljujejo proti obrežju dežele, veliko število živine pa je poginilo.

V Halifaxu v Kanadi je v veliki stanovanjski hiši nenadoma izbruhnil požar, ki se je hitro širil. Okrog 50 stanovalcev se je rešilo skozi plamen in dim, osem oseb, med njimi pet otrok, pa je zgorelo.

V zadnjem času pribeži iz Vzhodne Nemčije v zapadno območje Berlina dnevno po 5 do 6 tisoč beguncev, ki jih odvažajo nato v Zapadno Nemčijo z vojaškimi letali.

Politični teden

Po svetu . . .

Konferenca 6 držav evropske obrambne zveze v Rimu se je končala razmeroma naglo in po vsem videzu uspešno. Zunanji ministri so se pogovarjali le nekaj dni in se presenetljivo hitro zedinili, da bodo vse predlagane pogodbe, ki nosijo naslove „evropskih pogodb“ nemudoma dali svojim parlamentom v odobritev. — Naši bralci gotovo vedo, kaj je mišljeno pod „evropske pogodbe“: bodoča gospodarska, vojaška in politična Združena Evropa. Korak za korakom se uresničuje ta velika ideja. Nedvomno so potovanja ameriških državnikov po Evropi marsikaj prevetrila in zaskasnele odločitve pospešila. Na nevtralnih rimskih tleh sta se sestala Adenauer in Bidault, Nemčija in Francija, ali morda še bolj značilno povedano: katoliško-nacionalni nemški kancler in bivši generalni tajnik francoskega odporniškega (partizanskega) gibanja, sedanji zunanji minister Bidault, ki je tudi izšel iz krščanskih političnih krogov. Dva državnik in politika, katerima nikdo ne more očitati, da ne bi bila narodnjaka in obenem Panevropca. Predno pa bosta njuna parlamenta odobrila sklenjene pogodbe o skupni evropski vojaški obrambni zvezi, bo treba premagati še marsikatero težavo. Te bodo v Parizu večje kot v Bonnu. Že zdaj je De Gaulle napovedal najostrejši boj ratifikaciji teh pogodb, češ da bi z njimi Nemčija dobila prvo mesto v Evropi. Vendar pa je komaj verjetno, da bi mu francoski parlament v teh trditvah sledil.

Francoz bo poveljeval evropskim skupnim oboroženim silam

Vrhovni poveljnik atlantskih sil, ameriški general Ridgway, je postavil predlog, naj bi francoski general Juin prevzel vrhovno poveljstvo nad vsemi tremi vrstami oboroženih sil panevropske obrambne skupnosti (kopenska vojska, mornarica in letalstvo). Če bo do tega prišlo, bodo Francozi nemalo ponosni na to in bodo v isti meri tudi manj nezaupljivi, če bo v to družino prišlo nekaj nemških generalov. — V ostalem je že potovanje generala Juina na Korejo dalo slutiti, da gre pri tem za protiusluge Francozom od strani Amerikancev. Ti so pohvalili Francoze, kar se tiče Indokine, jim povečali vojaško pomoč in zdaj, ko gre za ratifikacijo evropskih pogodb v francoskem parlamentu, kjer bosta levica in desnica verjetno edini v nasprotovanju, so poslali tja svojega opolnočenca Bruce-a, ki bo na licu mesta pomagal Bidault-ju z nasveti in — če bo treba — tudi z dolarji.

UNO generalna skupščina zaseda

V palači Zveze združenih narodov v Ameriki zaseda generalna skupščina te ustanove. Posebnih dogodkov sicer še ni bilo. Omembe vreden pa je govor zastopnika USA Lodge-a, ki je poudaril, da nova republikanska vlada USA smatra UNO kot legitimno ustanovo, kjer naj se rešujejo mednarodna vprašanja in da vlada Združenih držav ameriških tej organizaciji pripisuje največjo važnost. Glede odnosov do Sovjetske zveze z ozirom na korejsko vojno je Lodge dejal, da bi se ta vojna že zdavnaj mogla končati, če bi Sovjetska zveza to hotela. Komunistična Kitajska in Severna Koreja sta te vojne že naveličani in bi je tudi ne mogli dalje voditi, če ju Sovjeti ne bi preskrbovali z najmodernejšim orožjem.

Eisenhower amerškemu kongresu

Ameriška vlada je kongresu predložila resolucijo, iz katere je treba omeniti nekaj značilnih načelnih postavk. V zadnjem času so se množile vesti, po katerih naj bi ameriška vlada odpovedala Potsdamski sporazum in pogodbo v Jalti s Sovjetsko zvezo. Da bi tudi v tem pogledu bila svetovna javnost pravilno poučena, je Eisenhower v poslanici kongresu povedal, da ameriška vlada ne bo enostransko odpovedala teh pogodb, pač pa bo sproti obojima vse zlorabe teh pogodb od strani Sovjetske zveze. K tem zlorabam spada predvsem zasužnjevanje vzhod. evropskih narodov v sedanjih takojmenovanih satelitnih državah. Težnje teh narodov po osvoboditvi bodo USA moralno vedno podprle.

Eden in Adenauer v Washingtonu

Angleški zunanji minister je že na potu, medtem ko pojde Adenauer za veliko noč.

Se ni tako dolgo, odkar je Churchill bil tam, in že mora njegov bodoči naslednik na pot, da zravna razna vprašanja med britanskim cesarstvom in Združenimi državami. Najbrž bo šlo za razne finančne reči, valutna razmerja, pa tudi za politična vprašanja okrog Formoze, kjer Angleži ne žele prenačljivosti, ker se boje za svoja posestva na azijski celini (Honkong itd.), katera bi čez noč izgubili, če bi prišlo do vojnih zapletljivosti s Kitajci. Za protiuslugo pa

so se že in se bodo verjetno še bolj obvezali povezati se z Zapadno Evropo tako vojaško kot gospodarsko.

Balkanska zveza

V turški prestolnici, v Ankari, so zunanji ministri Turčije, Grčije in Jugoslavije podpisali prijateljsko pogodbo, po kateri si te tri države obljublajo medsebojno pomoč v slučaju napada od tretje strani.

Ni pa to nobena vojaška pogodba — vsaj na zunaj ne. — Je pa to na vsak način važen dogodek in močan činitelj v sklopu naporov za enoten obrambni zid od Skandinavije do Kavkaza. Jugoslavija je z ame-

Kolektivizacija je škodljiva

Po poročilih uradne ameriške obveščevalne službe je poslal Jack Raymond, dopisnik ameriškega lista New York Times-a v Beogradu, svojemu listu sledeče poročilo:

Jugoslovanska vlada je uvidela, da so bili brezuspešni njeni naporji za kolektivizacijo jugoslovanskega kmetijstva in bo zato v bodoče vlada opustila vse poizkuse, kako bi prisilila kmete po sovjetskem vzorcu v kolektivne kmetije.

Kot razlog navaja za to izpremembo dopisnik Raymond odpor kmetov proti kolektivizaciji in pa gospodarsko nazadovanje zaradi predlanske suše.

Jugoslovanska vlada je zato že pred enim letom opustila načrt brezpogojne kolektivizacije, zdaj pa bo sploh opustila vsako nadaljno kolektivizacijo in bo razen tega še večje število že obstoječih kolektivnih kmetijskih gospodarstev spet razdeljenih med kmete. Že v decembru lanskega leta je bilo tako opuščeno nad 1000 kolektivnih kmetij, ki so bile organizirane po sovjetskem vzorcu.

Po poročilih omenjenega dopisnika bo v naprej jugoslovanska vlada namesto kolektivizacije po sovjetskem vzorcu podpirala ustanavljanje zadrug po zapadnem vzorcu.

Iz Zagreba poročajo, da je v podobnem smislu podal posebno izjavo tudi predsednik hrvatske vlade Vladimir Bakarič.

Tako poročilo uradne ameriške obveščevalne službe.

Ko smo pa v „Našem tedniku“ pred enim letom in več pisali o škodljivosti kolektivizacije za jugoslovansko gospodarstvo in o odporu kmetov proti tem kolektivnim kmetijam, so nas brez-vestniki na Koroškem obtožili in oklevetali, da smo proti Jugoslaviji, da smo proti jugoslovanski vladi in da smo proti matičnemu narodu. Mi pa smo že takrat trdili, da nismo niti proti Jugoslaviji niti proti nosilcem jugoslovanske vlade in še manj proti matičnemu narodu, katerega živ del so vsi koroški Slovenci bili, so in bodo brez ozira na pretekli, sedanji ali bodoči režim v Jugoslaviji. Takrat smo trdili prav isto, kar trdi sedaj dopisnik ameriškega lista in kar potrjuje predsednik hrvaške vlade in kar bo gotovo v kratkem potrdila jugoslovanska vlada sama in bodo napisali zelo verjetno tudi koroški brez-vestniki. Pa zato še ne bodo proti Jugoslaviji in tudi ne proti matičnemu narodu in jih tega tudi ne bo nihče obdolžil. To je samo njim pridržano, da s klevtanjem in lažmi rešujejo sebe.

Cerkev in država

Na IV. kongresu Ljudske fronte, ki se je preosnovala v jugoslovansko socialistično zvezo delovnega ljudstva, je govoril v Beogradu med drugimi tudi Edvard Kardelj, I. namestnik predsednika države. Njegov referat je trajal štiri ure in v njem je podal referent osnovne tendence narodnopolitičnega razvoja ter temelje socialistične graditve v Jugoslaviji ter njene dosedanje uspehe. V 4. delu svojega govora je govoril Kardelj tudi o razmerju med Cerkvijo in državo. Pri tem je med drugim omenil:

„V vrstah Socialistične zveze morejo biti tako ateisti kakor tudi ljudje, ki verujejo in ki pripadajo raznim konfesijam. Vsakdo ve, da so verska čustva globoko zasidrana v družbenih pogojih, v katerih živi danes naše človeštvo, izoblikovala pa jih je tradicija mnogih in mnogih stoletij. Živela bodo še dolgo.“

V boju za dosego pravih odnosov med katoliško Cerkvijo in državo naravno ta boj ne sme biti kampanjski, zlasti ne sme žaliti čustev ljudi, ki verujejo. Posebno važno pa je: V boju proti političnemu zlorabljanju Cerkve in verskih čustev moramo obenem skušati dejansko zagotoviti verskim skupnostim neovirano opravljanje verskih poslov in običajev.“

Novi poslanik in narodne manjšine

V „Našem tedniku“ smo že poročali, da je bil imenovan dosedanji jugoslovanski poslanik na Dunaju za višjega uradnika v zunanjem ministertvu v Beogradu. Za novega jugoslovanskega poslanika v Avstriji pa je bil imenovan Dragomir Vučinič, ki je odpotoval iz Beograda na svoje novo službeno mesto na Dunaju dne 26. februarja. Pred svojim odhodom je dal uredniku „Tanjuga“ izjavo o razvoju jugoslovansko-avstrijskih odnosov ter se je pri tem dotaknil tudi jugoslovanske manjšine v Avstriji (Slovencev na Koroškem in Hrvatov na Gradiščanskem). Pri tem je novi poslanik dejal:

„V živi stvarnosti jugoslovansko-avstrijskih odnosov predstavlja jugoslovanska manjšina v Avstriji zanesljiv činitelj za zblizanje in element avstrijsko-jugoslovanske sodelovanja. Prepričan sem, da bo poglobljanje teh odnosov privedlo do nadaljnega zboljšanja položaja jugoslovan-

Nato v svojem govoru Kardelj zavrača pojmovanje, „da je vprašanje religije vprašanje vsakdanjega političnega boja ali celo vprašanje nekakšnih administrativnih omejitev. To so kratkovidna pojmovanja ljudi, ki se niso ničesar naučili niti iz zgodovine niti iz marksizma. — Gre za dve stvari: prvi zagotoviti vsem državljanom svobodo vesti in drugi, zagotoviti, da verska čustva ne bodo nikogar ovirala pri sodelovanju v socialistični graditvi. Zgodovina je pokazala, da se je Cerkev vedno znala prilagajevati novim družbenim sistemom in političnim stanjem.“

Ko smo v „Našem tedniku“ zapisali, da je nepravilno to, kar sedaj graja tudi sam prvi namestnik predsednika Jugoslavije, so nas proglasili nekateri brez-vestniki za sovražnike Jugoslavije, ki hočemo pretrgati vsako zvezo koroških Slovencev z matičnim narodom. Mi pa smo že takrat trdili samo to, da ni pravilna ureditev odnosov med Cerkvijo in državo, ako se jemlje verska svoboda onim, ki verujejo, in da ni pravilno tako početje, kakor ga tudi obsojajo sami jugoslovanski škofje v spomenici, ki so jo izročili predsedniku Jugoslavije, maršalu Titu.

ske manjšine, kar bo na drugi strani pozitivno vplivalo na še tesnejše sodelovanje med našima državama. Med narodi, ki jih navdihujejo skupne težnje za ohranitev miru in vzajemno sodelovanje, manjšine niso jezovi, temveč mostovi za prijateljstvo. Nobenega poudaka ni, da bi se ta načela v celoti ne uresničila na primeru Koroške, katere razvoj spremljajo jugoslovanski narodi z velikim zanimanjem, saj bi to ustrezalo interesom tako Jugoslavije kot Avstrije.“

Iz prednje izjave, ki jo moramo v celoti odobriti in pozdraviti, sledi, da ne potrebuje samo narodna manjšina (v tem slučaju Slovenci na Koroškem) v vsakem oziru pomoči matične države in matičnega naroda, katerega živ del je, ampak da potrebuje zadovoljno manjšino tudi matična država. Seveda pa je po našem mnenju pri tem vzeti narodno manjšino kot celoto, ne pa samo en del in to še mogoče manjši del. To bi moglo postati usodno za oba dela.

riško pomočjo prebrodila gospodarsko krizo, ki ji je grozila in zadnje politično-gospodarske preosnove v Jugoslaviji kažejo, da se jugoslovanski režim resnično oddaljuje — vsaj gospodarsko — od nasilnih metod komunističnih režimov v satelitnih državah in se približuje takemu socialističnemu gospodarstvu, ki bi bil tudi za zapadne demokracije bolj sprejemljiv.

. . . in pri nas v Avstriji

Pregled izida volitev z dne 22. februarja je sedaj že toliko jasen, da moremo pregledati in presoditi položaj po volitvah. Ako pri tem pregledamo posamezne stranke, ki so dobile zastopnike v državni zbor, moremo reči:

Socialisti so dobili k svojim 67 poslancem še 6 novih poslancev in imajo tako sedaj v parlamentu 73 poslancev. To povečano število so prav gotovo dosegli v veliki meri s svojo volilno propagando o vprašanju brezposelnosti in rent. Vsa pojasnila finančnega ministra dr. Kamitza, da ne namerava in da ni nikdar nameraval zmanjšati ali celo ukiniti rente in da bo tudi po njegovem načrtu zmanjšana brezposelnost, niso zadostovala in niso učinkovala. Na nasprotni strani je bil strah prevelik in je bila tudi vera v socialistično propagando prevelika.

Avstrijska ljudska stranka (OeVP) nosi že vsa povojna leta glavni del odgovornosti za vse neprijetnosti, ki jih je vlada le moralna naprti ljudstvu. Tudi med volilnim bojem ta stranka ni mogla — in deloma tudi ni znala — uporabiti za volilno propagando pridobljenih volilnih gesel. Kljub izgubi pa je ostala ta stranka po številu poslancev še vedno večinska stranka, ker ima v parlamentu še vedno 74 poslancev in zato je tudi zvezni predsednik poveril sestavo vlade spet dosedanjemu kanclerju dr. Figlu. Ljudska stranka bi verjetno rajše videla na tem mestu kako bolj izrazito osebnost, ki bi tudi bolj odločno nastopila proti zahtevam socialistov. Toda socialisti so gotovo zadovoljni z ing. Figlom, ki je v zadnjih osmih letih že nešteto krat ugodel njihovim zahtevam, večkrat tudi na škodo ljudske stranke same.

Skoraj nepričakovane so bile izgube volilne skupine neodvisnih (VdU) pri volitvah. Skoraj vsi so pričakovali, da bo ta skupina napredovala vsaj za nekaj poslancev. Zgodilo pa se je nasprotno. Ta skupina je zelo nazadovala in je zato izgubila dva poslance. V parlamentu ima še 14 poslancev. Do neuspeha so tej skupini gotovo pripomogli v precejšnji meri neprestani notranji boji v stranki sami, izmenjava v vodstvu stranke in pa nezadovoljstvo volivcev z večno opozicijo. Volivci namreč nimajo radi stranke, ki je obsojena na večno opozicijo.

Komunistom njihovo novo ime v volilnem boju ni prav nič pomagalo. Niso dosegli kljub silni propagandi pričakovanih uspehov in zato tudi niso napredovali preko svojih 5 odst. glasov, kolikor jih imajo že pri vseh volitvah zadnjih let. Dosegli so sicer četrtno milijona glasov, toda izgubili so en mandat in imajo sedaj v parlamentu samo 4 mandate.

Ako pogledamo še posebej na Koroško, moramo ugotoviti tu še posebej napredovanje socialistov in pa nazadovanje predvsem VdU v onih okoliših, kjer je bila najbolj izrazita protislovenska propaganda. Tam so slovenski volivci zapustili OeVP in VdU in so ali oddali glasove socialistični in Krščanski demokratični stranki, ali pa so volili neveljavno, deloma pa sploh niso volili. Slovenski glasovi so vsekakor pripomogli k temu, da ni bil izvoljen dr. Steinacher. Te volitve so tudi pokazale, da je bila popolnoma zlagana propaganda takozvane Demokratske fronte in pa Brez-vestnika o kakih povezavah med Krščansko demokratično stranko in OeVP. Način volilnega boja, kakor ga je vodila takozvana Demokratska fronta je pa s pojmom demokracija popolnoma nasproten, bo pa morala ta fronta tekom časa sama ugotoviti, da si z lažjo ni mogoče pridobivati zaupanja med narodom. V zgodovini slovenskega naroda in zlasti še v zgodovini koroških Slovencev pa bo boj z lažmi, ki ga je in kakor ga je vodil Brez-vestnik, ostal zelo žalostno poglavje.

Na Koroškem bo imela socialistična stranka 5 državnih poslancev, OeVP bo imela tri državne poslance in VdU bo imela dva državna poslance. Koroška ima sicer pravico na 11 državnih poslancev, ker pa je ostanek za 11. poslanca na Koroškem manjši kakor na Štajerskem, dobi tega poslanca Štajerska.

Od Venezuele na Suho

„Ko sem stopil v župnišče na Suhi, sem našel tam mnogo deklet na kuharskem tečaju, ki ga vodita Božičeva Marta in Artačeva Micka.“ Toliko je bilo sporočeno v „Našem tedniku“ s Suhe. Res je, da dobivam mesec in dva stare časopise, pa tudi druge pošte ne dobivam, ki bi me obveščala o dogodkih doma. Mi v tujini pa bi večkrat radi brali o tečaju na Suhi in o njenih prebivalcih, ki stremé za napredkom in v danih razmerah za boljším življenjem. Za spretnege poročevalca je bilo kar dosti razloga in podatkov, da bi se razpisal. Postavil bi, da se nahaja ta Suha, za razliko od mnogih drugih Suh, ob vzhodni Kometni, na njegovem severnem koncu, na pol poti od Labuda do Žvabeke, tam, kjer je najlepši pogled na žvabeško dravsko elektrarno, tam, kjer so bili poprej župnik g. Holmar in so sedaj g. Igerc.

Kot kak zaliv na suhem je kotlina, po kateri sem dol od pobočij Strojne pritekajo potočki, ki v mokrih časih poganjajo več mlinčkov, ob hudih urah pa se spremeni v besne houdurnike, da zmeljejo melo z mlinom vred. Sušani imenujejo svoj potok „reka“, ki je večji del leta suha. Od tega je dobil kraj ime „Na Suhi“ (reki). Na Suhi je starodavno naselje, pa čeprav se po nemško Neuhaus imenuje. Iz ljudske šole se še spominjam, da sta Mima in Katrina ponavljali učitelju, da sta bili v Neuhaus. Kje je neki to, gotovo je tam vse novo in moderno — sem mislil. Pa je od nas komaj dve uri hoda dol za Dravo na Suho, kjer se nahaja znani Črešnjakov klanec, na katerem je vsak voz običaj, če ne radi strmine pa radi gostilne. Danes tudi Črešnjakovo po novem Hollaufovo imenujejo in rido na klancu so tudi preložili. Le stari mešetarji še zmiraj raje uberejo po stari strmini od prijazne gostilne na polič mošteja ali pufar črešnovca ali hrušovca in na pomenek s prijazno gospodinjo.

Prišli pa so tudi na zakotno Suho novi časi. Stara poslopja se popravljajo in nova gradijo. Gospod graščak Štot je uredil grad na zunaj in znotraj, da je velika posebnost in okras kraja, kjer pa menda rado straši. Morda naše mlade kuharice prav zato niso hotele poprositi drugače prijazne graščakinje, da bi jim dala prostore za tečaj na razpolago, da bi jih ne bilo strah, ko bi takole ponoči, o polnoči, zavelo, završalo in zaropotalo in bi strašljivi duh povohal po piskrih in se obznil ob tortah — Brrr — bavbavl — Na vsak način se jim je zdelo v prijaznem župnišču in blizu žegnane vode v cerkvi bolj domače in varno.

Ko to pišem, je kuharska razstava, če so jo imele, seveda že davno minila. Svojim španskim tovarišem pa sem pripovedoval o poteku take razstave kot uspehu tečaja takole približno:

„Vem, da so šli na kuharsko razstavo fantje iz Doba, ki ljubijo torte in druge šlekarije; saj so med vojno celo na karte šlekali.“

Pustili so to nedeljo enkrat kegljanje in kvartanje. Pozimi, pa kegljati, mislite, o, prav zares. Sneg si odkidajo, pa gre. Kvartajo pa po toplih hlevih, mulci, da jih starši ne vidijo. No, to popoldne so se pa zbasali na traktor in se s kartami potegnili na Suho. Pa tudi iz bližnjega Žvabeke so prišli biksarji, da je bilo kar nevarno, da se ne bi še stepili za torte, o, ne, za kuharice. Pri Wirtu ima naš Ziljan prostorno gostilno s plesiščem. Na kuharske dobrote in torte pa se polič vina ali pa mošta tudi prileže in kar čedno število ljudi se je nabralo. Prišli so z Ravn Ravjakovi in Breznikovi, od Reke Rečnikovi, z Roba Krajnikovi, z Dobrca Artofovi in Janežovi — ja pa Zmavcarjev Gregej je tudi prišel. Božičeva Marta ga je še posebej povabila, da mora priti in ga je silila z jedačo. Gregej pa: O nak, jedel pa nám, je dejal, mošteja pa bom en gvaž, o, ja, če ga maš.

Tečajnice so se kar dobro vrtele po kuhinji in odru in tako se je tečaj, razstava in zabava končala na splošno zadovoljstvo vseh udeležnikov, ki jo je zastopnik Kmečke gospodarske zveze otvoril in zaključil s primernim nagovorom. Le tako naprej. Dobro s koristnim pomešano daje zmiraj dobre uspehe in ljudje še molijo raje, če vidijo, da pride kaj dobrega na mizo.

Pred leti smo bili Rešetar Lojz, ki je sedaj v Avstraliji, pa Jože, ki je sedaj v Braziliji in jaz, ki sem v Venezueli, pri Božiču v „taverhu“ in smo dodajali pri moži — še en očenaš — za Marto, ki tak dobro kuhati zna. Pa še en očenaš sedaj, da bi Marta imela mnogo uspehov po kuharskih tečajih.

Preko naše domače kuhinje, bodisi na

Suhi ali Cirkovčah, v Rožu ali Podjuni, je pač ni, saj isto trdijo tudi „Tri dečle v Angliji“. Če hočemo jesti po ameriškansko, fretamo s konzervami; če po francosko, mora biti zunaj ožgano, znotraj surovo; po špansko škripa riž po grlu; po venezuelsko pa diši kakor iz našega brzoparilnika v črni kuhinji. Črni fižol in celi stroki koruze, začinjeni z oscem. Prav zares, s pravim zelenim osatom, ki sem ga na vrtu tu v Caracasu hotel iztrebiti, pa mi je črna kuharica branila.

Zadnjič pa smo imeli povabljenega goste. Sami bogataši so se zbrali. Servirali so jim večerjo. Skoraj vse je ostalo, da smo se domači skoraj celi teden davili s postanimi jedmi. Psi so bili še najbolj zadovoljni, ki so dobili tudi cele kose tort. Te preklicane črne kuharice bi jaz poslal vse na kuharski tečaj na Suho.

Joško

Strahote iz Litve

Med Baltskimi državami, ki so bile priključene po pogodbi med Stalinom in Hitlerjem Sovjetski zvezi, je tudi Litvanska Ta obsega nekaj čez 60.000 km² in ima okrog 3 milijone prebivalcev. Takrat je izgubila Litva svojo samostojnost in od takrat se z vedno večjo zagrizenostjo nadaljuje boj proti katoliški Cerkvi v Litvi. Le redko more od tam predreti glas zatiranih v svobodni svet. Pred kratkim pa se je posrečilo skupini dveh pogumnih Litvancev, da sta prinesla sv. očetu sporočilo litvanskih katoličanov. Šest Litvancev je sklenilo, da ponesejo to sporočilo do sv. očeta, samo dvema se je posrečilo, da sta prodrla v svobodni svet, štirje so ostali mrtvi onstran „železnega zastora“.

Ta poslanica, ki nam zelo nazorno slika vse strahote v komunistični državi, pravi med drugim:

„Sv. oče, pastir katoličanov! Mi, rimskokatoliški kristjani republike Litve, kličemo Vašo svetost na pomoč. Izročeni uničenju, stiskani od strahovanja, sestradani, nagi, namenjeni za klanje, oropani vseh pravic, popolnoma odrezani od sveta — prosimo za varstvo in pomoč. Živimo že v 9. letu okupacije, terorja in sile. Za ceno življenja pošiljamo Vaši svetosti to poročilo o trpljenju našega naroda, v katerem odkrivamo sramoto brezboštva 20. stoletja in podlo laž o svobodi vere.“

Dokler nas nasilni tiran še ni zadušil, še lahko dokazujemo čisto resnico strahotne žaloigre našega naroda. Tako je to poročilo testament naše umirajoče domovine. Srečni pa so tisti, ki so že umrli in ne gledajo, kaj se godi pri nas. Sveti oče, opro-

Škofu dr. Gregoriju Rožmanu — OB JUBILEJU

Letos dne 9. marca praznuje naš veliki rojak, dr. Gregorij Rožman, ljubljanski škof, v Ameriki svoj 70-letni življenjski jubilej. Našemu rojaku iz Šminhela, odličnemu cerkvenemu knezu, ki je v najtežjih letih slovenskega naroda vodil verno slovensko ljudstvo po pravi poti in ga ohranjal zvestega veri pradedov in narodnim izročilom, čestitamo v imenu vseh vernih katoliških Slovencev in mu želimo, naj ga Bog ohrani še mnogo zdravih let v delu za Boga in narod.

Namesto posebnega članka ob jubileju objavljamo danes izvleček iz pisma škofa Gregorija Rožmana, objavljenega v duhovniškem listu „Sodalitas“ z dne 15. 2. t. l.:

Je pač tako, da je vse naše življenje borba. K znamenjem prave Kristusove Cerkve bi smeli dostaviti še peto: pregnanost, morda še šesto: nepremagljivost, a to zadnje se bo popolno izkazalo šele v bodočnosti.

Ne moremo nič tajiti, da smo stari — sedemdeset jih je — čeprav se postavljamo, kakor da bi bili še čili in gibčni. Pa nismo: hitreje se utrudimo in počasneje nam gre delo izpod rok.

Jaz pa sem potujoči misijonar in škof. Duhovnike in vernike imam raztresene po vsej zemeljski obli — z vsemi deli sveta sem v korespondenci — sam, brez tajnika. Na moji mizi se nabirajo veliki kupi pisem — vsaj tristo jih je še, pa vsak dan nova pridejo. Trudim se, da odgovarjam, dajem duhovnikom razne listine, dovoljenja itd., ker sem še vedno njih ordinarij in sv. oče želi, da se zanimam za nje. Posebno naroča, da skrbim za duhovske poklice in jim omogočim, da v tujini študirajo za ljubljansko

sti nam, da mi živi zavidamo mrtve. Toda, kar smo mi doživeli, tega si doslej še nobena človeška fantazija ni mogla izmisliti. To spominja na strašne navale Tatarov v starem veku. Junija leta 1941 je bilo v teku treh dni 40.000 Litvancev z otroki, starčki in bolniki brez preiskave in sodbe aretiranih, natlačenih v živinske vagone in brez griljaja kruha ali požirka vode odpeljanih v Sibirijo.

Kar je bilo najprej slepo divjanje proti nam, se je izpremenilo sedaj v načrtno iztrebljenje našega naroda.

škofijo — in se v slovenskem duhu vzgajajo in svojega jezika perfektno nauče, kajti šole so angleške, španske portugalske itd. — V Argentini imam slovensko bogoslovno semenišče s teol. fakulteto in tudi Apostolsko šolo (malo semenišče). Nekaj mojih bogoslovcev je tudi v Avstriji — Salzburg in Innsbruck — in v Rimu. Finančna skrb za vse te leži na mojih ramah, res „crucis pondus — križa teža“. Doslej je s pomočjo dobrotnikov šlo, upam, da nas Bog ne bo zapustil tudi v bodoče ne. Veliko moram potovati — Združene države poznam kot malokateri rojen Amerikanec — kjerkoli so Slovenci, tja hodim pridigat, imam misijone, tridnevne itd. Bil sem dvakrat v Argentini (1949 in 1952), vsakokrat po par mesecev, obiskal „naše“ tudi v Čile in Ekuadorju, Kanada je itak blizu kot kaka država USA.

Doslej me je Bog čudovito vodil in varoval, zaupam mu tudi bodočnost. On ve, zakaj je z menoj tako. Najbolj varen in brezskrben je človek v božji dlani. Trudim se, da ne zdrknem iz te dlani.

Pozdrav in blagoslov!

† Gregorij Rožman.

Ko to pismo sprejme Vaša svetost, nas morda ne bo več med živimi. Tisti, ki to pismo nosijo, bodo morda že postreljeni obležali v gozdovih.

Sv. oče, podeli nam, ki umiramo za svobodo vere in domovine, svoj blagoslov.

Rimo-kat. kristjani republike Litve.“

Pismo samo govori tako zgovorno, da pač ni potrebna nobena razlaga, kaj je komunizem, kam pelje in kaj namerava. Samo to je treba vedeti, da je cilj vsakemu komunizmu, katerekoli barve, isti; to je uničenje vere in vseh, ki verujejo.

J. Š. Baar — Al. Nemeč:

ZEMLJA IN LJUDJE

ROMAN

(Sedmo nadaljevanje)

Nategnil je povodce, plosnil z njimi konje po širokih bokih in jih prijazno vzpodbudil: „Hi, hot, konjički, bista-hot!“

Konji so čutili, da gre zares. Razkoračili so se in so počasi kakor na trdi cesti napeli vprego. Komati so zaškripali, štrange so se napele in konji so z nogami kakor s krampji vedno bolj grebli v zemljo. Pri tem so se pogrezali globlje in globlje.

„Stoji!“ je zagrmel kmet in stekel k vozu, toda bilo je prepozno.

Konja sta že padla na trebuh in voz se je nagnil na desno. Dobrak in Divja sta prestrašeno dvigala glave in nategovala vratove. Grive in repovi so se jima naježili, nozdrvi razširile. Čutila sta nevarnost, a čutila sta tudi svojo moč. Zdelo se jima je, da sta ujeta v zanke, da so jima noge zvezane in da morata vse razbiti in raztrgati, da se osvobodita. Metala sta se s strani na stran in se trgala. Kite na bokih so se jima napenjale in nabirale kakor bule, pa takoj spet splahneli. Na vratu in po vsem telesu so se jima nabrekli žile in trdo se je zarisala njihova vijugasta sled pod mehko kožo. Videti je bilo, kako igra v njih vsak živec, kako po nagonu samoobrambe v njih trepeče vsaka kita in vsaka žila. Obupno sta se jima zvijali telesi, bočila se jima hrbta in se spet iztegovala, iz njihnih gobcev pa se je trgal blazen, visok in nenavaden rezget. Toda zaman je bilo njuno napenjanje. Noge so jima bile kakor v pasti. Trdno so tičale v ilovnatih tleh. Na te njune noge — prožne kakor strune — je najprej padel Kovandov pogled in kmet je v grozi vzkljnil: „Noge, noge si bosta polomila!“

V tem hipu ga je prešinila misel, da je imel za to vprego tisoč goldinarjev v srebru takoj na roko, a je ni prodal. „Če jo lahko ima knez Lobkovic v Vražah, jih lahko ima tudi kmet Kovanda,“ je tedaj dejal samozavestno. Tega se je sedaj spomnil. „Tisoč goldinarjev, tisoč goldinarjev!“ se mu je obupno trgalo iz stisnjene grla.

„Osvobodite jih!“

„Izprezite jih!“

„Prerežite strunge!“

„Odpnite, osvobodite jih od ojesa!“ so se oglašali križajoči

se nasveti okrog in ljudje so se od vseh strani gnali vkup.

Cimbura je za trenutek obstal, kakor bi se mu zmešalo. Ne, kaj takega se mu doslej še ni zgodilo. Z žalostjo in sočutjem je gledal na zvijajoča se konja. „Nu, pomagaj jima vendar, bedak,“ se je oglašil v tem preplahu njegov lastni notranji glas, „izvleci ju!“ je tiščal dalje in Cimbura je na mah oživel in bil z enim skokom pri Divji.

„Nu, nu, konja, nu Divja, nu,“ se je oglašil Cimbura pomirjevalno in konja sta se takoj umirila. Svoje prestrašene oči sta obrnila k njemu in stegovala glavi za njim. Začutila sta bližino svojega prijatelja in to ju je pomirilo.

Kovanda je z enim zamahom prerezal štrange, Marjanka jih je odpenjala od ojesa. Cimbura je stal na ojesu, ki je ležalo med konjema na zemlji, in se nagnil nad Divjo. Z eno roko jo je pograbil za komat, z drugo roko pa za široki usnjeni pohrbtnik. Kobila pa se je, kakor da je začutila pomoč, dvignila najprej s sprednjim delom, takoj nato pa je skočila pokonci še z zadnjima nogama. Potem je veselo zarazgetala in je prosta zdirjala kakor veter proti Hradišču. Konj pa je tožno, boleče zarezgetal.

„Takoj, Dobrak, takoj ti pomorem!“ ga je nagovarjal Cimbura in že je dvigal tudi njega, da se mu je brazgotina na obrazu rdeče pobarvala in so se mu oči zalile s krvjo. Toda tu so že drugi priskočili in pomogli. Za rep, za glavo, za grivo, kjer je kdo prijel, je dvigal ugrezlega konja. Ko so ga dvignili, se je otrešal in kakor puščica zdirjal z dolgimi skoki za Divjo.

„Konja, celega konja je sam dvignil in ga zlahka postavil na noge,“ so govorili kmetje in strme gledali Cimburo.

Ta pa se je vedel, kot bi se nič ne zgodilo, in se motal okoli voza.

„Pusti to, fant,“ je stopil k njemu Kovanda, „rešil si mi tisoč goldinarjev — Bog ti to povrni!“ in stisnil mu je roko.

Še bolj ga je vzljudil, a ne samo on, vzljubila sta ga tudi oba rešena konja. Ko se je oglašil Cimbura, sta takoj strigla z ušesi. Ko ju je poklical, sta stekla k njemu in, če je med vožnjo tlesnil z jezikom nad njima, je to več zaleglo, kot če bi Kovanda počil z bičem.

Silak Cimbura ju je tudi vzljudil. Ljubkoval ju je, božal in se pogovarjal z njima. Če je gospodar z njima odšel v Pisek ali peljal gospoda svetnika v Prago, mu je bilo dolg čas po njima in jih ni mogel dočakati...

(Dalje na 4. strani)

CELOVEC

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

IZ PISARNE KRŠČANSKE DEMOKRATSKÉ STRANKE

Poslovni odbor Krščanske demokratske stranke je na svoji seji z dne 27. februarja 1953 sklenil, da bo skušala pisarna stranke v še večji meri kot doslej ustrezati našim rojakom. — Poslužuj se te možnosti posebno ob četrtkih dopoldne, ko prihajate v mesto po svojih opravkih in oglasite se v strankini pisarni.

PROMOCIJA

Na univerzi v Grazu je promoviral dne 5. marca doktorjem obojnega prava gospod Janko TISCHLER, sin predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev, profesorja dr. Joška Tischlerja. — Novemu doktorju najiskreneje čestitamo z željo, da bi mogel svoje znanje uporabljati v čim večji meri tudi v splošno dobro koroških Slovencev.

Vabilo na igro:

„RAZVALINA ŽIVLJENJA“

Slovenska igralska družina v Celovcu priredi v nedeljo, dne 22. marca, ob 3. uri popoldne v dvorani Kolpingovega doma v Celovcu znano Finžgarjevo igro „Razvalina življenja“.

K tej prelepi prireditvi že danes vse Slovence iz Celovca in iz okolice prav prisrčno vabimo.

BOROVLEJE

Letošnji Jožefov živinski in kramarski sejem bo v Borovljah v ponedeljek, dne 16. marca 1953. — Na to opozarjamo vse obiskovalce znamenitega Jožefovega sejma v Borovljah.

TINJE

Nas Tinjčane so dogodki zadnjih tednov pretresli. Začetkom februarja je vzorni gospodar in družinski oče Franc Janesch, pd. Serčnik in Dulah, podlegel bolezni, katero si je nakopal že med prvo svetovno vojno. Zapušča ženo, sina in hčerko na lepo urejenem Serčnikovem posestvu.

Minulo soboto pa smo pokopali pd. Follaka v Dravskem dvoru, g. Antona Hafnerja, v 61. letu starosti. Bil je izredno priden zidar in kmet. Njegova polja so bila vzorno obdelana in veselje je bilo opazovati njegovo njivo, ki so rodile nad povprečjem vse okolice. Bil je gospodar in oče, kakor jih imamo danes le malo.

Zapušča ženo in tri otroke, Hildo, Tinko in Francija. Hilda je uradnica v deželnem šolskem svetu v Celovcu, Tinka pa vodi

VI.

Slava o silni moči Cimbure se je širila po vsej deželi. Nalašč so prihajali kmetje po maši h Kovandi v Putimi in v Pisku so se ustavljali ter hradiške spraševali, če ni med njimi hlapca Jana Cimbure, silaka in hrusta, ki služi pri njihovem županu. Radi bi ga spoznali. Na lastne oči bi radi videli človeka, kateremu se je — kakor pripovedujejo — ugreznila vprega v blato, on pa jo je potegnil iz njega.

Neverno so kimali z glavami, ko so ugledali v vsem sebi podobnega človeka z mirnim nasmehom in dobrodušnim obrazom. Vendar so verjeli, njegova slava pa je rasla. Najbolj jo je širil gospodar Kovanda sam, ker je bil ponosen na svojega hlapca. On je največ in najrajši govoril o Cimburi pri uradniških poslih, pri shodih županov vsega okraja, na letnih sejmih, romanjih in prošenjih.

„To vam je prijatelj in ljubitelj konj, da si niti misliti ne morete,“ je navdušeno razlagal. „S konji sem ga seznanil jaz, ker doma v Semičih in niti v vojski se s konjem ni spoznal. Toda sedaj me je že prekosil. Ukroti vam vsakega, tudi najognjevitajega konja. Pogleda ga v oči in konj ni več divji. Strese se in stoji pred njim krotak kot jagnje. No, le povej, Chmelik, pripoveduj, da bodo verjeli!“

„Res je tako, kakor pravi Kovanda,“ je potrdil sosed. „Kupil sem konja, v Netoličih sem ga kupil. Dolg, upognjen vrat ima kakor labod, velike nozdrvi in bistre oči, je torej pogumen in hraber. Na sejmšču je prebil vse preskušnje. Noge sem mu dvigal. Sam sem ga vpregel v voz in se peljal z njim. Izvrsten konj, sem dejal in sem odšel zanj stotake. Bil je moja radost in veselje. Že kakih štirinajst dni je jedel moj oves, ko je na njivi izgubil podkev. Na večer sem ga sam na uzdi peljal v kovačnico. Pa glej, komaj mu je kovač s kladivom poklepal po kopitu, se je iztrgal, se mi izmuznil iz rok, zahrzal in se splešeno kakor veter zapodil navzgor po vasi. Pribežali so možje, pritekli z biči in ujeli smo ga v krog, toda nikdo, niti jaz, se mu ni upal blizu. Vrtel se je z zadkom in brcal proti vsakemu, ki se mu je le za korak približal, kazal zobe in grozeče hrzal. „Ne bo drugače,“ si vsi mislimo, „treba ga bo ujeti v zanko in z vrvijo zvezati.“ Tedaj je prišel tja Kovandov hlapec Cimbura. Brez biča, z golimi rokami se je postavil proti konju, pogledal najprej na tla, nato na konja in že je skočil k njemu, ga zgrabil za smrček in ga stresel in konj je že klečal pred njim. Cimbura ga je privedel krotkega in tresočega se po vsem telesu spet v kovačnico.“

Kmetje so pobožno in tiho poslušali. Znali so ceniti smelost,

Pri nas na Koroškem

posestvo doma. Gripa, ki ji je sledila pljučnica, je pretrgala nit življenja Hafnerju.

Isti dan smo pokopali v Tinjah tudi Norčičevega očeta, ki je dosegel starost 84 let. Bil je dolga leta tudi župan naše občine.

Vsem družinam naše prisrčno sožalje.

Naš g. prošt Anton Benetek pa so v celovškem sanatoriju in jih hudo pogrešamo ter jim želimo skorajšnjega okrevanja.

ST. PETER NA VAŠINJAH

V torek, dne 24. februarja, smo pokopali ob veliki udeležbi znancev in prijateljev iz bližnje in daljne okolice Pintarjevega Šimna — Glančnika iz Šmartna. — Rajni je bil vsa leta pri hiši kot priden in zvest hlapec, kakor jih je dandanes le še malo.

Pokojni je bil od prve svetovne vojne invalid in je zaradi posledic poškodb v prvi svetovni vojni zadnja leta veliko trpel. — Naj počiva v miru.

Tega mnenja smo mi!

(Dopis s podeželja)

Volitve v državni in deželni zbor so za nami. KDS je morala v volilni borbi prestati najhujše napade od strani DF.

Doživljal sem plebiscit na Koroškem. Vendar moram priznati, da se niti naši nemški nasprotniki niso takrat posluževali tako satanskih sredstev v borbi proti nam, kot ravno DF. Napadi na voditelje okoli KDS, predvsem na g. dr. Tischlerja, so žalili vso slovensko javnost. Vsak poštenjak jih je odklanjal in razvidel iz njih veliko nevhvaležnost do predsednika NskS in nositelja liste KDS. Odkar se je dr. Tischler pojavil kot narodni delavec, smo se koroški Slovenci v vsaki zadevi lahko obrnili na njega. Vedno nam je pomagal ter je stal svojim rojakom nesebično ob strani. Skoraj 20 let že neumorno dela na kulturno-političnem področju v dobrobit koroških Slovencev. Za to njegovo vsestransko delo pa takšni napadi na njegovo osebo!

Vsak ima pravico povedati svoje mnenje. A to mnenje mora biti stvarno ter naj koristi stvari. Pri napadih na naše voditelje in zaupnike se ni upoštevalo niti prvo niti drugo.

veličino tega dejanja, ki jih je pretreslo in očaralo.

„Nekoč je moj hlapec grdo zavozil,“ se je oglasil Porazil, da bi tudi priložil list k vencu Cimburove slave, zato ker je čutil, da s tem raste tudi slava njegove občine, Hradišča. „Ko je peljal na dvor, je naredil premajhne ovinek in s kolesom je zadel ob steber. S prednjim delom voza je prišel srečno mimo, zadnje kolo pa je zadelo ob zid. Peljal je voz pšenice, da so se lestvice upogibale. Kaj storiti? Začel je vleči konje in jih priganjati. Konji so se napanjali in upirali, da so skoraj sedali na zadke, toda voza niso premaknili. Jira je bil pred ojesom in besno sekal z bičem konje po glavah. Šel sem domov z vilami na ramah, da bi pomagal z voza zmetati, in že od daleč sem videl, kaj se je zgodilo. Bilo mi je jasno, da je treba konje izpreči, da je treba pripeti verigo zadaj na svoro, konje vanjo vpreči, da potegnejo voz nazaj na cesto.“

„Tako, tako,“ so pritrjevali kmetje soglasno.

„Toda zdajci zagledam Cimburo,“ je nadaljeval Porazil. „Kakor blisk je preskočil Kovandove planke. „Nauči se voziti in ne muči kónj!“ je zavpil ter pograbil za kolo in svoro in je zadnji del s snopjem naloženega voza odnesel na pot kot nič in dejal: „Pelji, zdaj bo šlo!“

„To je storil?“

„Da, to. Igraje je to naredil.“

„In pri tem vam je mehek kakor otrok. Izredno dobrodušen človek!“ je spet povzel besedo Kovanda, da bi nadaljeval hvalospev in položil Cimburovim dejanjem krono na glavo. „Nikomur ne stori žalega, še mravlji ne. Ko orje deteljščice in izorje miši, jih z gnezdrom vred položi nastran, na mejo. Za vse slabotno se vneta zavzema, goji mlade mačke in jih krmi od svoje hrane, gosi naganja iz sence na sonce, izogne se mladščem, celo s kozico na dvorišču se igra.“

„Človek po srcu božjem,“ je nekdo pristavil.

„Tako je, tako,“ so pritrtili vsi, polni občudovanja in spoštovanja do hlapca Jana Cimbure.

Kovanda je že v vsem zaupal svojemu modremu hlapcu, v vsem se je nanj zanesel.

Da bi mu to dokazal, je namenil, da ga bo posebno odlikoval.

„Gospod svetnik hoče iti v Prago in tokrat ga boš peljal ti,“ je rekel nekega dne Cimburi.

„Pojdem, očka,“ je odgovoril Cimbura mirno, ravnodušno, da je kmeta kar užalilo.

Zato hočem danes na tem mestu javno izpovedati to, kar si večji del koroških Slovencev misli. Dr. Tischler je v naših očeh tudi nadalje neomadeževana oseba. Njegovo delo ter delo njegovih sotrudnikov za služi v polni meri naše zaupanje. Predobro se zavedamo, da bi danes bilo le še malo koroških Slovencev zavednih, če bi protikomunistično usmerjeni Slovenci, ki se z delom DF niso strinjali, ne našli novega političnega in gospodarskega predstavništva v NskS, ki je bil leta 1949 ustanovljen. Na NskS smo se obračali od njegove ustanovitve dalje s svojimi prošnjami, katerim je bilo tudi ustreženo. Prepričani smo, da nas bo KDS zastopala tudi brez mandata

CENEJŠI SMO

Molino, 140 cm širok 15.80 — Posteljina, rožasta 17.60 — brisače, barvaste 8.— — brisače, za posodo 5.50 — Moške delovne hlače, zelo močne 79.— — hlače za dečke v vseh velikostih od 5.45.—

ROLF KASSIG

Celovec — Klagenfurt, Benediktiner Platz 7

pri deželnih oblasteh ter se bo potegovala tudi nadalje kot edina upravičena zastopnica Slovencev na Koroškem za pravice Slovencev v vsakem oziru.

Naše glasove smo oddali KDS. Z njenim programom in delom se strinjamo v celoti, ter bomo tudi v bodočnosti podprli vsa njena prizadevanja v prepričanju, da moremo sodelovati le v taboru, kjer se upoštevajo božje zapovedi in kjer ne kraljuje nesramna laž.

Tudi po volitvah si upamo javno izpovedati: V našem taboru je koroška Slovenija!

Iz Roža

Vsak, ki trezno in jasno presoja javno življenje med koroškimi Slovenci, mi bo gotovo pritrdil, ako rečem, da zasledujejo socialisti med nami tri reči in sicer: nesoglasje in prepir na vasi, ponemčevanje in pa brezboštvo. Brez-vestnik je pa pozval vse koroške Slovence, naj volijo socialiste. Sploh pa je pisal Brez-vestnik za časa volilnega boja tako žaljivo, nesramno in podlo, da se ta sramota ne da popraviti. Na delu niso bili samo koroški komunisti, ampak tudi komunisti iz inozemstva.

Da bi lažje preslepili naivne ljudi, so naročili slov. duhovnike iz Slovenije in so prinesli tudi sliko č. g. msgr. Podgorca, češ mi nismo proti veri. Lahko rečem, gospodje okrog Brez-vestnika in okrog Demokratične fronte delovnega ljudstva so za časa volilnega boja s svojim nesramnim nastopom in s pisanjem Brez-vestnika zaigrali in zapravili čast biti v vrstah voditeljev koroških Slovencev. Mi, katoliški koroški Slovenci, odločno odklanjamo brezbožne koroške levčarje, ki so z vsemi silami in z vsemi dovoljenimi in še bolj nedovoljenimi sredstvi in že s skoraj blaznim nastopom delali na to, da bi spravili koroške Slovence v najbolj brezbožno stranko. Mi, katoliški Slovenci, bomo znanprej delali v strujenih vrstah na krščansko narodnem kulturnem področju. Bog in narod!

† Matej Antonič

(Reka pri št. Jakobu v Rožu)

V nedeljo smo ob številni udeležbi mož spremljali na zadnji poti Antoničevega očeta z Reke. Rajni so dosegli 93 let. Bili so med ustanovitelji pevskega društva „Rožice“ in vnet sotrudnik kaplana č. Fugarja, poznejšega šentjakobskega župnika. Njihovi vrstniki so bili šentjakobske korenine Božič Jože, Resman Janez, Stikar Jože, Martinjak Anton. Bili so soustanovitelj, prvi blagajnik in prvi igralec katoliškega izobraževalnega društva „Kot“, med vojno pa nekaj časa tudi župan šentjakobske občine. Nad 40 let so opravljali službo cerkvenega ključarja šentjakobske podružnice. Do zadnjega dneva so ostali zvest sin slovenske narodne družine ter ohranili zvestobo očetu in Cerkvi. Ob grobu so jim govorili v slovo in zahvalo č. g. upravitelj Česen, pevci pa so se oddolžili rajnemu za njegovo požrtvovalnost in zvestobo s pesmijo „Glej dognanje svoje“. Naj počivajo v miru, zaostalim iskreno sožalje!

Podjunčani, pozor!

Na praznik sv. Jožefa, dne 19. marca, je v Dobrli vesi sejem. Ob tej priliki si pa nikakor ne pozabite ogledati tudi razstave koles, šivalnih strojev ter gospodarskih in poljedelskih strojev, ki jih razstavi na sejmu vaše domače podjetje

J. Lomšek

Št. Lipš — Zagorje, p. Dobrila ves

Ugodni plačilni pogoji omogočajo vsakomur, da si nabavi potrebne stroje in kolesa, elektromotorje itd.

DOBRLA VES

Praznik sv. Jožefa se bliža, zima je končana in spomlad bo kmalu. Ta praznik pa prinese tudi vsakoletni sejem v Dobrlo ves. Letos bo ta sejem še posebno zanimiv, ko bo združen z razstavo raznih kmetijskih strojev, šivalnih strojev, koles, elektromotorjev itd.

Priporočamo vsem, da ne zamudite te izredne prilike in si vsekakor ogledate to razstavo. Nikomur ne bo žal, ker bo našel tam vse, kar potrebuje za svoje gospodarstvo in za svoje gospodinjstvo.

RUDA

Volilna borba je hvala Bogu končana. Napad na našo Krščansko demokratsko stranko je bil zelo hud. Najbolj pa nas je napadala stranka, ki drugače vedno trdi in pravi, da ji je vera zasebna zadeva. V tem slučaju pa se je jasno pokazalo ravno nasprotno, ker so v zavezništvu s komunističnim „Laži-vestnikom“ napadli vsako hišo in družino.

Na dan volitve pa se je pripeljal na Rudo s svojim avtom sam deželni glavar in je nato njegov šofer vozil ves čas volivce na volišče. Tako se je po vsej občini ta dan govorilo, da ima ta dan deželni glavar svoj glavni stan (Hauptquartier) na Rudi.

Kljub tej nesramni ofenzivi s strani komunističnega glasila in agitaciji samega deželnega glavarja je Gedeonova četa v občini vzdržala napad. Vsem našim volivcem prisrčna hvala za zvestobo.

(Dalje prihodnjici)

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje na 4. strani)

VESELA POROKA

(Sv. Peter v Rožu in na Vašinjah)

Dne 15. februarja so preč. g. Wutej po poročni sv. maši poročili odlični par: Terezijo Muharjevo iz vašinjskega St. Petra in Karla, mladega posestnika Kravcarjevega posestva v rožanskem St. Petru. Nevesta je iz tudi po radio-oddajah znane Muharjeve družine, ki slovi po svoji pevski darovitosti. Zenoivanjski obed je bil v gostilni pri Šterlinku, kamor so jima poleg gostov slediti tudi cerkveni pevci, ki so okrasili sv. mašo in sledeče slavje z lepim petjem. G. župnik so nagovorili novoporočenca pred poročnim obredom z globokimi besedami in se nevesti zahvalili za njeno sodelovanje pri cerkvenem zboru. Domov je spremljal mladi par in svate ženinov pričastar. Starejša ženina sestra Micka jih je sprejela z blagoslovljeno vodo, ključki in hlebom. Starešina je po starem običaju spregovoril: „Pripeljali smo ti dekle!“ Sestra-gospodinja odvrne: „Mi ne rabimo dekle, marveč gospodinjo!“ Na sestrično vprašanje neveste, je le-ta odgovorila: „Prinašam mir in božji blagoslov!“ Nato je mladi par pokropil z žegnano vodo dom in hlev, nakar je sledil poročni obed in zvečer poročno slavje cele šentjakobske posesti. Za domačo vas so tolmačili čistitke č. g. Zaletel. Želimo mladi Kravcarjevi družini obilo sreče in blagoslova!

ŠIVALNE STROJE prvovrstnih znamk Kaiser-Gritzer in Messerschmitt Zick-Zack (Endel) Mundlos, Köhler, Veritas, Rast-Gasser, Neumann za krojače, šivilje in gospodinjice, za dekleta, neveste ter za gospodinjice šole naročite najceneje tudi pod ugodnimi plačilnimi pogoji v zalogi strojev in koles

Johan Lomšek

Zagorje — St. Lipš, P. Eberndorf, Koroško

ZGORNJE LIBUČE

V Zgornjih Libučah pri Mlinarju, kjer gospodari in gospodinja naš Bertej, ki nam je vsem znan po svoji dobroti in milosrčnosti, smo pred enim mesecem postavili v Bertejevo kuhinjo nov štedilnik Kmečke gospodarske zveze. Okrog štedilnika pa se je zbralo 11 deklet iz lepega okraja pod Peco, da se izurijo v kuhi in gospodinjstvu. Tečaj vodi gospodična Katica Stih.

Ko hodimo v trgovino k Elčiju in Folteju, kaj radi pogledamo tudi skozi okence v kuhinjo k tečajnicam in vidimo, da se že pripravljajo za razstavo, ki bo dne 8. marca v Zgornjih Libučah v gostilni Obertautsch Feri v lepi dvorani. — Razume se, da se bomo okoličani, ki smo se zanimali za njihovo kuhinjo, zanimali tudi za razstavo in za prireditve, saj so ja vse tečajnice naše pridne dekle. Zato vabimo mi, domačini pod Peco, vse znance iz bližnje okolice in prijatelje iz sosednjih krajev

na zaključno prireditev kuharskega tečaja. Saj vemo, da ljubite vsi, kakor tudi mi, pošteno zabavo in gospodinjstvo umetnost domačih deklet.

Po dolgem trpljenju na bolniški postelji je dobri Bog odpoklical k sebi v večno življenje očeta in mater Oberove hiše v Podkrajju in sicer očeta dne 10. februarja zvečer, mater pa dne 12. februarja zjutraj. Oba draga rajnika smo spremili k zadnjemu počitku dne 13. februarja na pokopališče v Spodnjih Libučah.

Oba blagopokojnika sta zaslužila, da smo jima na zadnji poti izkazali čast z dolgim sprevodom; zaslužila sta, da jima je domači moški pevski zbor ob grobu zapel žalostinke, v slovo jima je spregovoril g. dekan in so bile njegove besede tolažilne tudi za vse žalujoče pogrebce.

Oberova družina je številna, podedovala je pridnost in poštenost in značajnost staršev, zato bo rasla. Le škoda, da je sina Tevžija pobrala svetovna vojna v letih 1914 do 1917. Rajnemu očetu in materi naj sveti večna luč.

Dobro je, da je po 22. februarju utihnil volilni vihar. Le Brez-vestnik še vedno straši in piha po naših krajih, pritepe se v hiše in družine, kamor prinaša svojo strupeno lažnjivost in grdo nekulturnost: semena ljulike, plevla in osata. Pa na volišču zgorne libuške šole smo kljub temu napredovali za 12 glasov, čeprav je ravno v našem okolišju zaradi boleznih moralo ostati doma več naših volivcev. Pa temu je bila kriva gripa, ne pa koprive, katerih sadike ponuja Brez-vestnik ne pa „Joško“, kateriga mi vsi globoko spoštujemo.

Želimo, da bi vsi ljudje spoznali, kako težko je popravljati škodo, ki jo napravi tihotapski sejalec semenja škodljivega čitva.

Gospodarji, gospodinjice, starši! Ali se zavedate velike odgovornosti za čitvo, ki prihaja v Vaše hiše iz rok brezbožnikov? Spomnite se pregovora: „Povej, s kom občuješ, povem ti, kdo si! — Povej, kaj bereš, povem ti, kaj postaneš!“

ŠMARJETA V ROŽU

Bilo je na Svečnico, ko smo polagali Prima Ogrisa k zadnjemu počitku. Dosegel je visoko starost 96 let. Rodil se je v Selah 27. majnika 1857. Mnogo je doživel ta naš starosta, preden ga je Bog poklical k sebi. Ogromna množica sorodnikov in znancev iz domače in sosednjih fara je rajnemu izkazala s svojo udeležbo zadnjo čast. Položili smo ga v grob njegove žene, ki mu je umrla že 20. decembra 1907. Skrbno Uršo, ki je rajnemu stregla, je vzel sin Andrej k sebi na svoj Pliskovčev dom, da ji omogoči brezskrben življenjski večer. Tako naj se pokaže otroška hvaležnost do staršev še pred grobo! —

gozdarski šoli. Dnevnik je voditi v smislu določil odloka zveznega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo z dne 17. decembra 1947, št. 39.225-3/47.

1. Krstni in rojstni izkaz.
2. Dokazilo o državljanstvu.
3. Policijsko moralno spričevalo.
4. Potrdilo o vplačanih izpitnih pristojbinah.

Izpitna pristojbina je za državljanca določena na S 102.—. Za izomence je zvišana izpitna pristojbina na dvojni iznos.

K temu izpitu so pripuščeni v smislu odredbe zveznega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo z dne 9. julija 1948, BGBl. 187/1948 tudi absolventi tečaja za gozdne nadzornike na Tirolskem in Predarliskem, ako dokažejo, da so bili zaposleni pet let v praktični gozdarski službi.

Prošnjo za pripuščitev k državnemu izpitu za gozdno-varstveno in tehnično pomožno službo je kolkovati s S 6.— in vsako prilogo — ako ni original — s S 1.50. Prošnjo z vsemi potrebnimi prilogami je oddati do 31. marca 1953 pri uradu koroške deželne vlade, oddelek 13 (gozdno nadzorništvo) v Celovcu, August-Jaksch-Strasse Nr. 9 (lesena stavba).

OKROŽNI VOLILNI ODBOR

Volilno okrožje 24 (Koroško)

Št. 13.526/53 Celovec, 26. 2. 1953
Državnozbornske volitve 1953.

RAZGLAS

V smislu § 93. odst. 1 zakona o državnozbornskih volitvah (BGBl. št. 129/49) je s tem uradno javno objavljen izid državnozbornskih volitev na dan 22. februarja 1953 za volilno okrožje 24 (Koroško):

Oddanih veljavnih in neveljavnih glasov 260.413

V nedeljo, 15. februarja, pa smo imeli nenadoma v starosti 75 let umrlega Boltejevega Marka zadnjič pri božji službi v cerkvi med nami. Pa saj je rad hodil v cerkev in redno obiskoval sv. mašo, pogosto je prejemal sv. zakramente in je bil zato, četudi nepreviden, gotovo pripravljen, ko je stopil pred sodni stol, da da obračun in prejme kot zvesti hlapec plačilo od Gospoda. Dolga leta je vodil v postnih nedeljah pobožnost sv. križevega pota na podružni cerkvi sv. Tomaža, z veseljem je prepeval v cerkvi Bogu v čast, za kar se mu je cerkveni zbor poklonil s pesmijo „Oče se poslavlja...“ ob odprtem grobu. Le kaj bi rekel pokojni, če bi vstal in videl, da so mnogi gosti, ki so ga spremljali do cerkvenih vrat, ostali zunaj in čakali, da ga spremijo še do groba? Požugal bi jim s prstom in rekel: „To pa ni stara krščanska navada; po stari navadi se je šlo v cerkev in molilo za dušo rajnega...“ Obrnil bi se k svojemu Bogu v tabernaklju, pred katerim je toliko preklečal, in h šmarješki žalostni Materi Božji, h kateri je tako otroško zapupno molil, naj jim naklonita dar krščanske modrosti. Pa ni vstal, molil pa bo gotovo za te svoje pogrebce pred večnim Bogom. — Pogrešali bomo dobrega strica Marka, posebno pa še ovdovela žena Mojca, ki je ostala sama v svoji hišici.

GREBINJ

Sicer nisem mislil ničesar sporočiti, kako smo letos pri nas opravili dan vednega češčenja na dan 23. januarja, pa sem se spomnil grožnje sv. ap. Jakoba (4, 17): „Kdor zna prav storiti, pa ne stori, ta greši.“

Dan vednega češčenja smo praznovali enako, kakor lansko leto in bila je slovenska služba božja od 8. do 9. Pridigali so spet domači gospod. Po pridigi, ki je bila spet po enem letu v slovensčini, sem čul, kako so ženske o pridigi veselo govorile: „Danes pa je bilo lepo v cerkvi, ko so nam gospod tako lepo, tako zastopno razkladali verske resnice.“ „Prav toplo mi je bilo pri srcu,“ je rekla druga. In še druge so rekle: „Večkrat bi moralo biti tako pri nas.“ Pobožna gospodinja pa je še dodala: „Da bi vsaj enkrat na mesec bila pri nas slovenska pridiga!“

Res ne vem, zakaj so tako skopi s slovensko besedo. Skoraj se bojim, da samo čakajo, da nam še to vzamejo in bo tako požrešni volk sit, koza pa tudi ne bo več — protestirala.

Naj sporočim še nekaj iz lanskega leta. Od 21. do 28. decembra je bil tu sv. misijon. Ni bil nameravan, ampak ponujen iz Celovca, ker je Grabštajn misijon odpovedal. Misijonar je bil z Dunaja iz reda Brezmadžne. Ker je študiral na poljski gimnaziji, si je upal spovedovati tudi Slovence in neka spovedanka je trdila, da je dobila lep slovenski nauk. Po patrovi zamisli naj bi bila to le priprava za poznejši resni misijon. Zjutraj in zvečer je bila nemška pridiga s sv. mašo. Z udeležbo pri pridigah je bil g. pater misijonar zelo ne-

zadovoljen, tožil je, da od zunaj, to je iz slovenske okolice, nima poslušalcev. Mlajši rod je ponemčen, pa ne prihaja k pridigam, starejše slovenske kmečke ljudi pa pač nemške pridige ne mikajo in ne vlečejo.

Cerkveni mož, ne od slovenske stranke, mi je potožil: „Po ena slovenska pridiga bi pa tudi morala biti ob času misijona vsak dan.“ Pristavil je še: „Ker je toliko, zlasti starejših ljudi, ki so se krščanskega nauka učili v slovensčini in nemških naukov ne razumejo dobro.“

Gospode, ki so postavljeni v dušnopastirskem uradu, da skrbijo za slovenske duše, prosimo, naj na veliko mešano grebinjsko župnijo ne gledajo s kakimi uradniškimi očali, ampak s srcem in z očmi usmiljenega dobrega pastirja, ki ovčice skrbno išče, koder so zapuščene in zanemarjene. Kakor nalašč mi pri tem pridejo v spomin lepe besede nemškega učenjaka, ki pravi: „Kristus, vzor vseh kreposti, popolnosti in svetosti, se je nagibal bolj k revnim, da bi s tem nadomestil tisto, kar jim svet odreka. Duhu pravičnosti se prilega bolj pobrigati in zavzemati se za tiste, ki so v pravici oškodovani ali prikrajšani (ponižani in užaljeni).“

ŽELEZNA KAPLA

(Slovo)

Ko smo pred meseci zvedeli, da bodo naš č. g. dekan Aleš Zechner premeščeni v Dobro ves, smo še vedno upali da jih bomo obdržali in izprosili, a obenem smo se le bali... Odšli so.

Za farne bolnike so preskrbeli in uredili bolnico, v kateri do 20 oseb najde zatočišče. Kakšna dobrina je to za prebivalce, ki so po 2 do 4 ure daleč po naših hribih in dole raztreseni. Za strežnice in vodstvo bolnice so nam preskrbeli č. č. šolske sestre.

Župnijsko gospodarsko poslojje so tudi temeljito popravili in predelali. Po vsej dolžini se razprostira velika, prostorna dvorana, naša farna družinska soba. Mnogo lepih, veselih ur smo že v njej preživeli.

Ko so pred 20 leti prišli k nam — kako žalostne, zapuščene, mrzle so bile naše cerkve. Sedaj so pa čisto prenovljene. Ni le vse novo pobeljeno, slikano in pozlačeno, imamo tudi nove klopi, zvonove, prezidan in prenovljen kor, orgle popravljene in to v obih cerkvah.

Seveda smo tudi sami darovali v lesu in denarju, kolikor smo mogli, a brez požrtvovalnega, umnega, trudapolnega vodstva in dela našega dobrega duhovnega očeta bi vse to ne šlo. Vse so sami nadzorovali in z delavci delali, da smo se mnogokrat resno bali, da bo za njih zdravje preveč. — Ljubi Bog jih je blagoslovil, saj je vse v prvi vrsti njemu v čast in v drugi vrsti — našim dušam v zveličanje. Častiti g. dekan, naš najboljši duhovni oče! Blagovolite še enkrat sprejeti naš iskren Bog plačajl za vse, vse. Lepo in iskreno prosimo, odpustite, če smo Vas kdaj nevede in nehote razžalili. Nikdar vas ne bomo pozabili v molitvi.

Vaši hvaležni kapelski verniki.

URADNE OBJAVE

Razpis službe cerkovnika v Skočidolu

- Pogoji:** 1. Priporočilo prejšnje službe,
2. prednost ima oseba z znanjem orgljanja (spričevalo).
3. prednost ima oseba z znanjem kakega rokodelstva oz. s kako rento.
4. znanje obeh jezikov.

Službenina: 1. Stanovanje v cerkveni mežnariji z malim vrtom,
2. stolnine in pristojbine od cerkv. opravil,
3. postavna bera naturalij (žita itd.), mesečina.

Obveznosti: Navadne cerkovniško-orglarske.

Prošnjo s prilogami naj se pošljejo na „Farno-cerkveni svet Skočidol, Post: Föderlach, Kärnten“, do 1. 4. 1953“.

Župnik.

Urad koroške deželne vlade

Oddelek 13 (Gozdarstvo)

RAZGLAS

V jeseni 1953 bo pri uradu koroške deželne vlade, oddelek 13 — deželno gozdno nadzorništvo — v Celovcu v smislu zadevnih zakonitih določil državni izpit za gozdno-varstveno in tehnično pomožno službo.

Prošnjo za pripuščitev k državnemu izpitu za gozdno-varstveno in tehnično pomožno službo morajo kandidati priložiti:

1. Izkaz o uspešnem obisku gozdarske šole.
2. Izkaz o dvoletni praktični zaposlitvi po končani gozdarski šoli v gozdarski službi v vzornem gozdnem obratu.
3. Dnevnik o dvoletni praksi po končani državni

Oddanih neveljavnih glasov 7.238
Oddanih veljavnih glasov 253.175

Glasovi za stranke:

1. Zveza avstr. monarhistov	1.210
2. Krščanska demokratska stranka	3.668
3. Krščansko soc. stranka in neopredeljeni	370
4. Avstr. nacionalni republikanci in neopredeljeni	175
5. Avstrijska ljudska stranka	73.015
6. Socialistična stranka Avstrije	121.775
7. Nadstrankarsko združenje sredine, volilno združenje neopredeljenih	145
8. Volilno združenje avstrijske opozicije	10.405
9. Volilna skupina neodvisnih	42.053
10. Volilna stranka demokratov	359

Na temelju gornjega volilnega izida so razdeljeni mandati takole:

1. Avstrijska ljudska stranka	3 mandate
2. Socialistična stranka Avstrije	5 mandatov
3. Volilna skupina neodvisnih	1 mandat

Izvoljeni so:

I. Avstrijska ljudska stranka:

Ferdinand Graf
Dipl.-Ing. Robert Rapatz
Gottfried Wunder

II. Socialistična stranka Avstrije:

Ferdinand Wedenig
Paul Truppe
Adolf Populorum
Josef Steiner
Martin Rom

III. Volilna skupina neodvisnih:

Dr. Robert Scheuch

Koroška zbornica za obrtno gospodarstvo

IZPITI ZA ROKODELSKE POMOČNIKE

SPOMLAD 1953

Vsi vajenci, katerih učna doba poteče po vajenski pogodbi najkasneje dne 30. junija, se morejo prijaviti v pomladanskem roku k izpitu za pomočnike.

Konec prijav: 15. marec 1953.

Prijaviti se je na posebnem obrazcu, ki ga je mogoče dobiti v Celovcu pri deželnem združenju, Bahnhofstrasse 40, v Volšperku, št. Vidu na Gl., Velikovcu, Trgu, Beljaku Špitalu na Dr. in Smohorju pa pri okrajnem uradu trgovske zbornice.

Prijavni obrazec morajo vajenci izpolniti lastno-ročno. Priložiti je: Krstni list, opis življenja, vajensko pogodbo, odhodno spričevalo strokovne šole, vajensko spričevalo in izpitno pristojbino v višini S 40.—. Prijavo je oddati uradu pristojne zbornice za Celovec-mesto in okolico pri pristojnem deželnem združenju.

Prijave za izpit, ki ne bodo predpisno izpolnjene in opremljene s potrebnimi dokazili, ne bodo upoštevane.

Koroška zbornica obrtnega gospodarstva

Zavod za pospeševanje gospodarstva

TEČAJ ZA SERVIRANJE V ŠMOHORJU

Zavod za pospeševanje gospodarstva pri trgovski zbornici priredi v tednu od 9. do 14. marca 1953 tečaj za serviranje, ki bo trajal 45 učnih ur (en teden celodnevno vsak dan).

Pripravek: S 65.—.

Prijaviti se je takoj pri okrajnem uradu trgovske zbornice v Šmohorju, kjer je mogoče dobiti tudi vse zaželjene podatke.

Za našo mladino

ZLATI KLJUČ

Poznam zakladnico, v kateri je natrpano zakladov, zlata in biserov. Za vsakega je dovolj tam, nikomur ni treba iti praznemu domu. Je tam zlatnikov in srebrnikov, je tam nakitja in draguljev, biserov in de-mantov. Vsi bi lahko bili bogataši v pravem pomenu besede. A do te bogate, razkošno bogate zakladnice je treba imeti zlat ključ. Ključavnica je nadvse spretno delo in samo z zlatim ključem jo lahko odpiráš. Kdor tega ključa nima in ga ne zna poiskati, ostane berač in mora končno od lakote poginiti.

Kaj in kje je ta zakladnica? To je zakladnica krščanskih vzorov, katoliških idealov. Oče in njegova neizmerna ljubezen do vsega stvarstva, Sin in njegova veličastna žrtev za rešitev padlega človeštva, ljubezen med Očetom in Sinom, izražena v vse vladajočem in napolnjujočem Duhu. Naše življenje kot pot iz zemskih nižin v duhovni svet onostranstva. Trpljenje kot najučinkovitejše sredstvo poduhovljenja in kot enosmerni vodnik k življenjskemu cilju. Molitev kot povezava stvari s Stvarnikom. Cerkev kot varuhinja duhovnih vrednot na tem svetu, učiteljica nekih, zdravnica bolnih, zaščitnica revnih, pastirica zablodlih, mati vernih in še nevernih in brezvernih otrok. Krščanstvo kot izvor in izhodišče prave ljubezni, prijateljstva, sosesčine, slehernega občestva. Krščanstvo kot edina pot ljudstev v kulturo in umetnost, v zdravo socialno in gospodarsko življenje. Krščanstvo kot vrelc resničnega domoljubja in rodoljubja.

Kje je ključ do te bajno-lepe zakladnice,

ob kateri se vzradosti oko in zatrepče srce vsako srce?

Zlati ključ do zlate zakladnice je — materina beseda. Razum lahko napolniš tudi po tuji besedi z vednostjo, civilizacija najde poti med ljudstva tudi brez jezika ali z internacionalno besedo. Do duše in srca pa najde pot samo materina beseda. To je ona beseda, ki ti je bila položena v zibel in po kateri si se narodil v tisočletni narod in njegovo kulturo in po kateri so te položili v naročje tvoje duhovne matere Cerkve. To je ona beseda, po kateri si se prvič povezal s svojim Stvarnikom in s katero si prvič zajel lepoto in resnico življenja. To je tista beseda, ki je povezala tvoje duha z veličastvom nadnarave. To je tista beseda, ki te je z melodijo vodila v blagoglasje, s pisavo v vezani in nevezani obliki v globine življenja, še z barvo v čudovitost mavrične harmonije. Po tej besedi si se učil značajnosti, plemenitosti, požrtvovalnosti in svetega navdušenja.

Čudovita je povezanost iskrenega idealizma in materine besede! Ponižaj materino besedo v navadno občevalno sredstvo in vzel si ji ves njen čar, njeno barvitost, njeno tajinstvenost. S trenutkom, ko jo odtrgaš od idealizma, izgubi svojo mikavnost in privlačnost. Prej je bila kakor plemenita gospa, potem pa postane navadna dekla in sužnja. Kaj kmalu se je naveličaš in jo odrivaš. Samo neznamen korak in segel boš po drugi, nališpani in modernizirani. Zaigrano bogoljubje, pokopano rodoljubje in uničeno domoljubje. Ostanajo samo še razvaline.

dro.

NAŠI DIJAKI PIŠEJO:

Zima

Vzhajajoče sonce obseva ob koncu vasi staro kočo, iz katere se vali sivi dim in se razpušča v čistem zraku. Pri oknu sedi priletel možiček zgubane lica in bele brade. Nekaj časa sanjari z zaprtimi očmi, potem se pa zagleda v naravo, ki se sveti v vsej zimski lepoti.

Sneg se blešči v sončnih žarkih in slepi slabo starčkovo oko. Drevje je upognjeno pod bremenom snega in ptiči zmrzujejo na vejah. Vse je tiho; nič ne raste, zakaj zemlja je zmrzla in nerodovitna. Odpočiti se mora in zbirati novih moči za prihodnje leto.

Čez nekaj časa pridejo otroci s sankami na bližnji hrib. Ob tem pogledu se starček spomni svojih mladostnih let, ko je tudi pozimi vlačil sani za seboj in imel veselje nad hitrim tekom.

Mimo koč pripelje mladi sosed s košom les iz gozda. Možiček zahrepeni po tistih lepih letih, ko je bil še močan fant in si je mogel pridelati marsikatero dese-

tico. Zdaj pa, v nerodni starosti, se mora dolgočasiti v neprijazni koči, okrog katere piha mrzli zimski veter. Polagoma je porabil vse svoje prihranke iz mladih let in ostalo mu je komaj toliko, da si more zagreti bajto. Postal je za ta svet neroden in pripravljeni se mora z molitvijo na svojo vigred po smrti.

Ko se starec prebudi iz premišljevanja, zapazi, da teman oblak zakriva sonce. In polagoma začnejo padati iz tega sivega zastora bele snežinke, najprej drobne in posamezne, potem pa večje in goste. Otroci hitro hitijo domov in novi sneg zapade vsa pota in steze. Niti ptičev ni več videti na drevju. Vsi so odleteli v bližnjo vas pod varne strehe. Počasi se začne mračiti v koči in zunaj neha snežiti. Starček pa še vedno gleda skozi okno na novi sneg, ki sije v modri barvi, in misli na vigred, ko ne bo niti snega in ne leda, ko bodo rožice cvetele in dišale. Zelo hrepeni po tem najlepšem letnem času. A za njega na tem svetu ni več pomladi, ostal bo star in slab, kajti pretekli časi v človeškem življenju ne pridejo več nazaj. („Kres“).

Viktor Omelko

Polž

Polž, nič mi ne zameri, saj si priden, kadar spiš in zato mi kar ugajaš, tudi če roge moliš.

Vse poletje se sprehajaš blizu naših gorskih koč. Gledam te in občudujem tvojo čudovito moč.

Hišico na hrbtu nosiš in obležeš slednji kot. Pravijo, da v sedmih letih prideš z njo šele čez plot.

Bratec, ne odklanjaj šale, vzemi si jo za poklon: hišica te odlikuje, saj je nima niti slon.

Stvarnik ti jo je naložil in priklopil na ramé; prav tako kot tudi meni vtiska rodni dom v srce.

Limbarski

ZA DOBRO VOLJO

Iz šole: Učitelj: „Čemu rabimo perje rac, gosi in druge perutnine?“ Vse molči. —

Učitelj: „No, saj sem že zadnjič govoril o tem. Kaj pa imate doma v posteljah?“

Učenec: „Stenice!“

Zamuda časa. Nek delavec, ki je najraje posedal po krmah, reče svojemu prijatelju: „Veš kaj? Delo je res lepa reč, ali preveč časa se ž njim zamudi!“

Uganke: Kaj mora storiti mož, če hoče, da ljudje o njem govorijo?

(Zemlja se mota)

Katera voda je draga?

(Tista, ki jo krmijo v njej)

Kaj stori kuharica potem, ko postavi lonec k ognju?

(Roki odmakne)

PROSVETNI GLASNIK

Naše prireditve

SMIHEL PRI PLIBERKU

Na pustno nedeljo je priredila naša farna mladina v Šercerjevi dvorani igro: „Pri belem konjičku“. Kljub slabemu vremenu, prireditvam v okolici ter raznim veselicam, kakor so na pustno nedeljo, je bila dvorana polna. Igra je ljudem zelo ugajala. Bilo je obilo smeha, upamo, da bodo ljudje tudi upoštevali to, kar so nam g. župnik položili na srce pri pozdravu, da naj ne posnemamo tega, kar se igra za pustni čas.

Igro so pripravili gospod kaplan Alojzij Nemec, žal da radi boleznim niso mogli biti do zadnjega režiser igre. Igralci so se zelo potrudili, da bi igro lepo podali, kar se jim je tudi posrečilo. Vloge so bile dobro razdeljene in tudi dobro podane. Igra nam predstavlja ljubljanski svet, ki gre na Bled na letovišče. Gostilničarka pri Belem konjičku je bila prav izvrstno izbrana in je tudi lepo igrala. Posebno je nam ugajalo, da je besedilo igre dobro znala in tudi lepo izgovarjala, nastop je bil odličen in samozavesten, kakor se za gostilničarko letovišča spodobi. Pepca, kar tako naprej!

Prvi natakar Žan (Hinko iz Večne vasi) je imel dobro srce za goste, pa še boljše za gostilničarko Meto, igral je samozavestno, prav dobro in še lepše zaplesal z Meto. Zelo dober nastop je imel tokrat Peter (naš Fric Jernej), obleka mu je pristojala kakor kakemu dvornemu strežniku, obnašanje je pokazalo prvovrstne vrline. Pikolo mora pa še rasti v podajanju vlog. Za smeh je poskrbel predvsem naš znani komik, Klančnikov Franc iz Rinkol. Četudi se ni po tleh valjal kot pri igri „Dva para se ženita“, vendar je bilo dosti smeha, kadar je nastopil, ker je znal podati tudi veletrgovca in posestnika iz Ljubljane, ki se je ukvarjal vse življenje z žajfo in ga je mrcvaril advokat dr. Kovač s svojimi pravdami. „Proces je izgubil in še hčerko mu je advokat vzel za ženo. Zadnje besedo imajo pač advokati. No, ta je pa res lepa.“ No, ko boš Bobeka igral, takrat bo zopet lušno, Franc!

Zelo preprosto ter naravno je igrala

Tilka (Justa Kušej) in Malka (Dora Kušej), Rezika (Pepca Srienč) in Jerica (Pepca Vauče). Zelo lepo je podala Justa Vauče Minko, ki sešlja, a je kljub temu s svojim milim glasom vzbujala pozornost vseh. Justa, kar tako naprej, vedno te bomo veselili na odru. Berača je igral Radarjev iz Večne vasi v zadovoljnost vseh, ravno tako starega profesorja Koprivarja (Stanko Božič — Pratkanar). Hanzi Drobeš, Tratnikov, pa nam je podal prav lepo odvokata dr. Franca Kovača, ki ni zmagal samo v pravdi, ampak tudi pri ljubezni in si osvojil srce Tilke.

Stari Jerina, sicer bolj neroden v svojem nastopu, a z vztrajnostjo si je pridobil srce Milke. Stari Jerina (Bricman Hanzi) je pokazal, kake talente ima, če jih mora tudi včasih krepčati s šampanjcem.

Veseli smo, da so igro tako lepo izpeljali, veseli smo posebno sodelovanja fantov iz Večne vasi in Rinkol ter Pepce z Blata. Daleč imajo na vaje in težko pot, zato upamo, da bomo poleteli, ko gre kolo in motor, tem bolj smeli računati na pomoč naših vrlih igralcev iz teh vasi. Tako je res farna mladina cele fare zastopana.

Pod vodstvom našega vrlega organista in pevovodje Miha Sadjaka je pevski zbor pel narodne in umetne pesmi, tako da nam je bilo popoldne prav kratkočasno in veselo. Čestitamo, prihodnjič pa zopet! Korajža velja!

Dekleta gospodinjkega tečaja v Zgornjih Libučah

VABIMO

na zaključno prireditev in razstavo, ki bo v nedeljo, 8. marca, v Zgornjih Libučah v gostilni Obertausch Fera. Razstava z razprodajo bo odprta od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

Kulturna prireditve bo obsegala:

Petje ženskega in libuškega moškega zbora, kulturne in šaljive prizore, govor in deklamacije.

Vse prijatelje od blizu in daleč prisrčno vabijo tečajnice.

Alkohol-sovečajnik doraščajočega telesa

Vsakdo je gotovo že nešteto krat videl po cestah vinjene in pijane ljudi. Toda le malokdo se je vprašal, kakšne zle posledice prinaša pogosto in čezmerno pitje alkoholnih pijač. Vidimo samo zunanji učinek, ki spremeni človeka v pravcato žival, ki je prepuščena včasih tudi najbolj osudnim nagonom. Toda, kako je mogoče, da alkohol spravi človeka na tako nizko stopnjo?

Predvsem moramo vedeti, da vzbudi alkohol v človeku fantazijo in kdor se hoče preseliti iz sveta trezne stvarnosti, tedaj se spravi na alkoholno pijačo, ki ga popelje v svet bujnih fantazij. Pod vtisom alkohola človek ne gleda več kritično na svet, temveč je pripravljen verovati in storiti to, kar bi treznemu niti na um ne prišlo ali pa bi se mu celo stidilo. Predvsem postane zgovornejši in zaupljivejši, postane prijatelj tudi z neznanom besedo in vse nagovarja s ti, ter pride celo tako daleč, da prične mačko nagovarjati z botro.

So pa spet ljudje, ki pod vtisom alkohola postanejo razdražljivi. Toda teh je malo. Znano pa je, da vino dvigne razpoloženje in so ga že v davnih časih uporabljali vsi narodi, ko so hoteli ustvariti prijetno razpoloženje med do tedaj nepoznanimi osebami.

Zmerno pitje vina ali katere koli druge alkoholne pijače ni škodljivo, nasprotno večkrat celo koristi. Ničče namreč ni prej umrl ali postal slaboumen, če je po kosilu ali po večerji popil en četrtilni liter vina. Nasprotno ni ničče postal pametnejši ali bolj zdrav, če se je odrekal tej navadi. Po mastni hrani, in to ve vsakdo, celo prija kozarec dobre pijače.

Strogo pa je treba razlikovati uživanje alkohola od njegove čezmerne uporabe. Če spiše človek toliko alkohola, da ga njegovo telo ne more prenesti, tedaj bo kmalu spoznal kvarne posledice. Želodčna sluznica se privadi in v grlu nastane katar, ki ustvarja videz večje žeje in tako navaja človeka k novemu pitju. Pijanec izgubi tek. Alkohol pride tudi v jetra, kjer se razkrajja in to v veliko škodo jetrnih stanic, ki propadajo in se na njihovem mestu ustvarja trdo tkivo. Škoduje pa tudi žilam, ki odebijo, kar poznamo pod imenom poapnenje žil.

To je seveda le del škode, ki jo povzroči alkohol, če se ga čezmerno pije. Škoduje telesu starejšega človeka in toliko bolj še nerazvitemu telesu mladega človeka.

Toda žal opažamo danes po cestah tudi skupine pijanih mladeničev in celo mladenk, ki se ne zavedajo, morda ker ne vedo, morda pa tudi, ker jih ne briga, nevarnosti, ki ogroža njihovo mlado telo in njihovo bodoče življenje. Casopisna poročila so polna vesti o aretacijah mladih ljudi, ki so se predali pijači in se nato ne zavedajo, kaj počno. Tedaj se jim zdi, da so vseomogočni, vendar jih trdo spanje v mrzli celici policijskega poveljstva kmalu spomni na njihovo nerodnost. Ponavadi se spočetka taka stvar konča z navadno globo. Toda navada je železna strajca, pravi pregovor. In tako se dogaja mladeničem, ki se spočetka vdajajo alkoholu zgolj iz zabave ali za kratek čas. Polagoma se ta zabava spremeni v nužnost v telesu, ki zahteva večjo količino alkohola, in se je težko upirati, razen seveda

z odločno voljo. Z alkoholom zastrupljena oseba se ne more upirati, nima več moči in ne volje: postane hlapec svojega nagona.

Alkoholizirani človek prej ali slej zaide s poštene poti in se prej ali slej znajde s hudo obtožbo nad glavo pred sodiščem. Koliko je primerov in kriminalnosti, da je pijan mož ubil svojo ženo ali kakega znanca. Trezen bi tega nikoli ne storil in šele ko mu je alkohol spuhel, se zave zločina in se kesa. Toda prepozno je. Presedeti mora trdo kazen in ko pride iz zapora osovražen in zaničevan od vseh, išče pozabe. Kje? Naravno zopet v alkoholnih pijačah. In tako zdrkne vedno nize proti prepadu, ki si ga je sam izkopal in iz katerega se ne bo več dvignil. Njegova rešitev bo smrt in koliko od alkohola zastrupljenih oseb je našlo svojo rešitev v vrvi. Koliko družin se razprši po krivdi alkohola in koliko otrok je prepuščenih samim sebi zaradi staršev, ki so našli v pijači edini cilj svojega življenja.

Tega naj bi se mladina zavedala, predvsem takrat, ko misli s čezmernim uživanjem vina pokazati svojo moštost.

Mladina, kaj misliš k temu? (Posneto po „Prim. Dnev.“, članek je tudi za naše razmere precej aktualen).

PO SVETU

Čudna šega

Po nekaterih krajih v Sibiriji je navada, da nese mati za pogrebom svojega umrlega sinka njegovo zibelko na glavi. Ko začnejo zasipati jamo, zmerja na vse mogoče načine kruto smrt, ker ji je ugrabila ljubljeno dete, katero bi znabit postalo velik junak ali slavni mož. Konča tako-le: „Ti kruta, strašna smrt! Ker si mi vzela dete, vzemi še zibelko, napolni si ž njo nenasitno žrelo in daj Bog, da bi se ti nad njo polomili vsi zobje!“

Argentinske mravlje v Evropi. Pri tem se ne gre za nobeno aktivno invazijo, ampak za zračno potovanje dveh argentinskih mraveljskih kraljic, ki so pred kratkim prišle v spremstvu 20 možičkov iz Tucuman s „plavajočim Holandcem“ (Fliegender Holländer) v Evropo, da bi jih natančno študirali. Te mravlje so bile do danes v Evropi še neznane. Kraljice in mravlje moškega spola so dejali v pločevinaste in z lesom obdane zaboje in jih poslali čez morje k nam.

Iz obupa nad slabim šolskim spričevalom se je vrgel pri Kapfenbergu nek 14-letni fant pred vozeči vlak. Fanta je strašno raztrgalo in razsekalo in je bil na mestu mrtev. Fant je že preje grozil, da bo napravil samomor, če dobi spet slabo spričevalo.

Za prihodnje olimpijske igre, ki se bodo vršile leta 1956 v Avstraliji, so začeli v Melbourne že sedaj graditi stadion.

Pravilen plodored zvišuje pridelke

Vsak kmetovalec je gotovo že sam skusil v svojem lastnem gospodarstvu, da ne sme sejati leto za letom nepretrgoma na isti njivi žita in da ne sme pridelovati leto za letom na isti njivi krompirja. Največkrat se še zgodi, da je zelnik petletja in desetletja vedno na isti njivi.

Vsak sam iz lastne skušnje ve, da pridelki niso več zanesljivi in da padajo leto za letom, ako pridelujemo iste pridelke leto za letom na isti njivi. Iz te skušnje so si kmetje - naši predniki - sami skovali pravilo o neki vrsti plodoreda ali kolobarjenja. Iz skušnje so spoznali, po kakšnem sadežu uspeva najboljša pšenica, po kakšnem rž in po kakšnem krompir. To pravilno kolobarjenje se je seveda najbolj razvilo in izpopolnilo v poljedelskih krajih, torej predvsem v dolinah.

V onih krajih, kjer je bolj travniško in živinorejsko, torej pašniško gospodarstvo, se pravilno kolobarjenje še do danes ni prav razvilo. Zato v teh krajih še danes večkrat dobimo navado, da sejejo več let zaporedoma na isti njivi žito.

Parilnike (Futterdämpfer), pralne stroje

nudi pod ugodnimi plačilnimi pogoji

KURT MARKTL & Co.
kmetijski stroji in nadomestni deli

CELOVEC-KLAGENFURT, St. Peter, končna postaja obusa, Völkermarkter Strasse Nr. 117

Potreba po spremembi vrste rastline na njivi ni nikak slučaj, ampak je globoko utemeljena v načinu življenja posameznih vrst rastlin. Drugačne pogoje zahteva za svoje uspevanje žito z vitkimi bilkami in drugačne pogoje rastlina s širokimi listi. Razlikujejo se v svojih zahtevah rastline, ki gredo s svojimi koreninami globoko v zemljo, od rastlin, ki ostanejo s svojimi koreninami plitvo na površini njive. Drugačne zahteve imajo spet one rastline, ki dobivajo dušik iz zraka in drugačne zahteve rastline, ki morajo dobiti dušik že v zemlji. Vse to, kakor rečeno, ni noben slučaj, tudi ni nobeno staro izročilo, ampak je posledica načina rasti in uspevanja posameznih vrst rastlin ter načina zbiranja škrobnih in beljakovinskih ter mastnih snovi v njih semenih, plodih in gomoljih.

Gotovo, da so tudi male kmetije, kjer zaradi malih površin ni mogoče izpeljati pravih kolobarjenja, toda to so izjeme in bi tudi morale samo izjeme ostati. V vseh ostalih kmetijskih gospodarstvih pa ne bi smelo biti razloga, da ne bi prešli k pravilnemu plodoredu, ker nam samo ta more zagotoviti trajno dobre in obilne pridelke.

Natančni poizkusi so dokazali, da padejo pridelki pri žitu, ako smo to pridelovali tri leta povrsti na isti njivi, najmanj za 20 odst. Ako pa smo vmes eno leto pridelovali na tej njivi kako listnato rastlino, so se nato pridelki žita takoj spet povečali.

Ako pridelujemo dve leti zaporedoma na isti njivi žito, večinoma zaradi tega še ne moremo govoriti o kakem znatnejšem zmanjšanju pridelka. Seveda to le v slu-

čaju, da ne sejemo ozime pšenice za jaro pšenico ali jarega ječmena za ozimo pšenico ali pa ovsja za ječmenom.

Izdelajmo plodored!

Ko hočemo izdelati nov načrt za plodored na kmetiji, bomo morali upoštevati kakovost zemlje, vrsto rastlin, ki jih hočemo pridelovati, število delovnih moči, ki jih imamo na razpolago in pa ceno, ki jo bomo dosegli za pridelke pri prodaji. Seveda je važno tudi, da upoštevamo, koliko pridelkov te ali one vrste potrebujemo v lastnem gospodarstvu in v lastnem gospodinjstvu. Sicer poizkušamo biti v lastnem gospodinjstvu čim bolj neodvisni od nakupa, vendar pa je včasih tako, da bomo bolj poceni kupili, kakor pa sami pridelali. V takem slučaju tega pridelka seveda ne vzamemo v plodored.

Ni nobenega točnega pravila, ni nobenega gospodarskega recepta, ki bi nam natančno predpisal, kako naj za vsak posamezni slučaj izgleda plodored. Zato se moramo pri sestavi plodoreda samo v glavnem ravnati po splošno veljavnih pravilih. Upoštevati bomo pri tem predvsem kakovost zemlje. Ne uspevajo vse rastline enako v težki ali lahki zemlji, v bolj ali manj vlažni zemlji, v bolj ali manj kisli zemlji.

Ko bomo sestavljali plodored, bomo tudi upoštevati, katere rastline smemo pridelovati večkrat zaporedoma na isti njivi, To velja n. pr. za rž, krompir, koruzo, zelje, proso. Ne smemo pa večkrat zaporedoma na isti njivi pridelovati ovsja, ječmena, sončnic, pese, detelje, lucerne, graha in lana. Zlasti pa ne sme priti za jarim ječmenom ozimi ječmen ali pa za jarim ječmenom ozima pšenica.

Plodored je odvisen tudi od tega, koliko hlevskega gnoja imamo na razpolago in koliko imamo denarnih sredstev za nakup umetnih gnojil. Intenzivni plodoredi, pri katerih imamo še večkrat vmesne sadeže, kakor ajdo in pridelke krme v jeseni, zahtevajo seveda tudi bolj obilno gnojenje.

En primer plodoreda, ki ga je pa seveda treba prilagoditi vsem gornjim zahtevam, bi bil tale:

Vso obdelovalno površino razdelimo v šest delov. Nato pridelujemo na 1. delu okopavine, na 2. delu jaro ali ozimo žito, na 3. delu krmo (deteljo, lucerno), na 4. delu ozimo žito in na 5. delu jaro žito. Pridelki si nato na vsakem teh posameznih oddelkov obdelovalne zemlje tudi sledijo v gornjem vrstnem redu. Vsako leto pa nato ta načrt plodoreda spet pregledamo in ga morebiti prilagodimo spremenjenim gospodarskim in tržnim razmeram.

Pri vsem svojem gospodarstvu pa se moramo zavedati, da moremo računati z visokimi in zanesljivimi pridelki le takrat, ako bomo poleg pravilnega obdelovanja in gnojenja upoštevali tudi pravilni plodored. Reči moremo še več: S pravilnim plodoredom in s pravilnim gnojenjem moremo znatno povečati rodovitnost naših njiv. Pravilen plodored, pravilen kolobar, je namreč najučinkovitejše sredstvo, ki nam pomaga izboljšati godnost plodne zemlje, s tem pa nam pomaga tudi zvišati naše pridelke in naše dohodke.

Našim gospodinjam

Domače jedi za postne dni

Fizolova juha

Kuhan fižol skozi sito pretlači. Pripravi prežganje in ga zalij z vodo, v kateri se je kuhal fižol. Prideni fižol, korenino petršilja, zeleno, malo majarona ali timijana in sol. Ko vse skupaj nekaj časa vre, prideni zrno, s soljo zdrobljenega česna, malo popra in nekaj žlic kisle smetane, da je juha nekoliko kiselkasta in okusna. Lahko okisaš z domačim kisom. Preden daš na mizo, stresi v skledo na maslu opečnih kruhovih rezin (kock).

Postna golaževa juha

Na razbeljenem olju ali masti zarumeni drobno zrezano čebulo. Pet, srednje debelih krompirjev, zreži na manjše kose, potresi z moko in papriko. Vse skupaj na vročem nekaj časa duši, nato zalij (dobra zelenjavna juha), prideni še lovorjev list in sol. Pokrij ter pusti, da se počasi kuha. Medtem nekajkrat polahno premešaj, da se krompir ne zdrobi. Predno daš na mizo,

prideni še s soljo zdrobljenega česna, ščep zdrobljene kumne in, če je pri roki, malo kisle smetane.

Jabolčna juha z opečenim kruhom

Deset, na krljičke zrezanih, kislih jabolč kuhaj, skozi sito pretlači in z vodo vred postavi na vroče, da zavre. Po potrebi osoli, osladi ter prideni smetanov podmet. Tega narediš takole: Razmešaj en četr litra smetane in 2 žlici bele moke, da je gladko in zamešaj v juho, ki naj še nekajkrat prevre. Predno jo daš na mizo, prideni še na maslu popražene kruhove kocke. - Nekateri imajo zelo radi v jabolčni juhi kuhan fižol, ki naredi jed veliko bolj nasitno.

Pečeni masleni štruklji z mlekem oparjeni

Dobro vzhajano testo razvaljaj za pol mezinca debelo. Testo pomaži z raztopljenim maslom in pusti, da se maslo popolnoma

strdi. Nato testo tesno zvij skupaj, nareži na dva prsta široke štruklje in pusti, da vzhajajo. Predno jih daš v pečico, pomaži vse z raztepenim jajcem ali medom. Pečene zdevaj v skledo, popari z mlekom, pokrij in pusti, da se počasi odmočijo in narastejo. Preden jih daš na mizo, potrosi s sladkorjem in cimetom.

Ocvirkova potica

Naredi vzhajano testo iz 2 litrov moke, žlice masti, 2 žlic sladkorja, 2 jajc, 4 dkg kvasa in mleka ter soli. Testo, ki naj bo srednje mehko, dobro obdelaj, pokrij in postavi na toplo, da vzhaja. Precej tanko razvaljano testo potresi z dobrimi ocvirki, tesno zvij, deni v pekačo, z mastjo namažano ter postavi na toplo, da še enkrat vzhaja. Predno daš potico v peč, jo namaži z raztepenim jajcem, h kateremu si prilila malo mleka. Ocvirkova potica mora priti na mizo, dokler je še vroča, ker pozneje ni več tako dobra.

Dobri kmečki krofi

Naredi testo iz 1 kg „ostre“ moke, ki si jo prej nekoliko pogrela. Prideni 15 dkg masla, 15 dkg sladkorja, 2 žlici ruma ali domačega žganja, 7 rumenjakov, žlico soli in 3 dkg kvasa ter toliko mleka, da narediš testo, kakor je za krofe potrebno. Testo toliko časa obdeluj, da se z lahkoto loči od sklede, ga pokrij in postavi na toplo, da vzhaja. Vzhajano stresi na pogreto in z moko potreseno desko, razvaljaj, zreži s kozarčkom v hlebčke. Na vsakega drugega de-

ni malo marmelade in z drugim pokrij. Okrog in okrog ob robu pritisni testo skupaj, še enkrat izreži in deni na z moko potreseno in toplo desko, pokrij s pogretim prtom, deni na toplo, da počasi vzhajajo. Med vzhajanjem jih enkrat obrni. Da so dovolj vzhajani, poznaš, če s prstom pritisneš na testo in se jamica, ki je pod prstom nastala, takoj dvigne. Polagaj jih v vročo mast, pokrij in pusti, da spodnja stran lepo zarumeni. Sedaj jih obrni in v odkriti posodi naprej speci. Tako pečeni imajo lep pas in so rahli. Iz masti jih devaj na cedilo drugega poleg drugega, da se ocedijo, nato jih polagaj na krožnik in s sladkorjem potresi.

V testu pečena gnjat (šunka)

Prekajeno svinjsko gnjat namakaj čez noč v mlačni vodi. Zjutraj jo dobro operi in zbršiš. Naredi preprosto vzhajano testo. Ko je nekoliko narastlo, ga razvaljaj in vanj zavij šunko, deni v pomazano pekačo ter počakaj, da še nekoliko vzhaja. Predno jo daš v peč, z iglo testo na nekaj mestih prebodi, da med pečenjem ne razpoka. Peči jo 3 ure v neprevroči peči. Meso naj se v testu ohladi. Tako pečeno meso ostane sočno, je veliko bolj okusno in se lepo reže.

Pečena kura

je bolj okusna, ako jo namažeš z maslom ali vsaj s smetano, predno jo daš v peč in med pečenjem polivaš z mlekom. Tudi druge pečenke so z mlekom polivane neprimerno boljše, kot pa v masti pečene.

Nagrade Spodnje-koroške mlekarne dobaviteljem mleka

Spodnje koroška mlekarja je priznala v smislu sklepa načelstva najboljšim dobaviteljem mleka v svojem dobavnem okolišu zadružno nagrade. Pri tem so prejeli nagrade sledeči zadrugi (prva številka pomeni število krav, druga pa dobavo mleka na kravo v povprečju treh let v kilogramih):

Nagrada po S 2.000.-

F. Kogler, St. Donat, 10, 2714; E. Brunner, Blintendorf, 12, 2194; J. Sille, St. Peter-Grabstajn, 4, 2483; J. Schmied, Arndorf, 18, 2477; M. Buxbauer, St. Tomaž, 2, 2432; W. Stornig, Lendorf, 7, 2420; Pos. Portendorf, St. Tomaž, 23, 2350; V. Pretner, St. Donat, 20, 2344; Nem. vit. red. Gospa Sveta, 8, 2315; R. v. Mohrenschild, St. Tomaž, 18, 2291.

Nagrada po S 1.500.-

F. Puck, Ragasaal, 8, 2247; I. Hudelist, Drasendorf, 1, 2246; A. Tausing, St. Tomaž, 4, 2227; J. Esterle, Borovlje, 1, 2225; R. Keuschler, St. Donat, 3, 2219; P. Pickl, Inzmannsdorf, 7, 2159; M. Koschuttnig, Krnski grad, 6, 2153; J. Lanner, Lendorf, 7, 2121; J. Kuttinig, St. Tomaž, 8, 2120; F. Schmied, Gospa Sveta, 9, 2104.

Nagrada po S 1.000.-

F. Tauschitz, St. Tomaž, 6, 2102; H. Ruess, Dob, 16, 2102; A. Fleissner, Zollfeld, 17, 2082; Dr. Pauer, Emmersdorf, 32, 2073; J. Stoppe, Nussberg, 4, 2066; F. Wieser, Zabice, 20, 2066; J. Archer, Gradnica, 8, 2056; v. Mlocki, pos. Schönfeld, 15, 2018; L. Gomeier, Hohenfeld, 16, 2003; J. Tauppe, Gradenegg, 7, 1991; B. B. U. uprava, Greilitz, 14, 1988; J. Krawagner, Skofiče, 5, 1974; K. Reichhold, Thalsdorf, 11, 1974; F. Tributsch, Pörtschach a. B., 6, 1955; J. Hafner, Gradenegg, 7, 1949; L. Sagmeister, Görttschach, 5, 1938; A. Kreil, Hohenfeld; 16, 1926; A. Punschart, Gospa Sveta, 14, 1922; O. Dreiham-Holenia, St. Donat, 20, 1921; S. Groger, Mairist, 10, 2091.

Nagrada po S 500.-

J. Grimschitz, Dob, 12, 1887; St. Tauschitz, St. Tomaž, 6, 1882; J. Kropiunig, Gorje, 2, 1877; Dr. Edw. Magnus, Grabstajn, 23, 1871. El. Liskowitz, Freudenberg, 2, 1869; F. Illgoutz, St. Tomaž, 4, 1860; L. Kriessmann, Tinje, 3, 1858; F. Knafl, Mairist, 9, 1854; A. Falkner, Možberk, 5, 1851; M. Toff, St. Sebastian, 3, 1846; E. Putzi, Suha, 4, 1841; A. Semmelrock, Stallhofen, 10, 1837; V. Pippan, Radweg, 4, 1834; W. Angerer, Gradenegg, 8, 1822; F. Kollenz,

Stari dvor, 7, 1784; F. Müller, Mairist, 6, 1773; Uprava pos. Ehrenhausen, 20, 1766; H. Fuchs, Welzenegg, 23, 1756; G. Schorn, Nussberg, 2, 1742; J. Bauer, St. Lorenzen, 4, 1740; S. Deutschmann, Jadvovec 23, 1738; M. Jure, Drasendorf, 4, 1737; J. Puschitz, Hohenfeld, 13, 1732; F. Stessl, Rottmannsdorf, 4, 1731; A. Hobisch, Lassendorf, 6, 1725; P. Lassing, Drazinj, 17, 1715; J. Kulle, Blažnja ves, 10, 1713; A. Sturm, St. Tomaž, 11, 1709; E. Kaschitz, Blitendorf, 13, 1705; Upr. posestva, Humberški grad, 24, 1698.

Te zadrugi nagrade bodo pripomogle do večjega zanimanja za mlekarstvo in bodo obenem dokaz, da bodo mlekarke zadruge svoj čisti dobiček v bodočnosti predvsem in večinoma porabile za izplačila svojim dobaviteljem.

PLEMENSKI SEJMI

Kakor lansko leto priredita tudi letos koroško-štajerska živinorejska zveza za pšenično-rjavo govedo in deželna zveza koroških svinjerejcev istočasno svoj prvi letošnji plemenski sejem dne 12. marca v št. Vidu na Glini.

Na goveji sejem bo prignanih okrog 50 do 60 mladih bikov in okrog 20 mladih krav in brejih telic.

Opozarjamo, da priznava deželna kmetijska zbornica k nakupu brejih telic nabavni prispevek v iznosu 400.- šil., ki bo izplačan takoj ob zaključku sejma.

Na svinjskem sejemu bo verjetno še več živali kakor na prejšnjih sejmih. Zastopani pa bodo merjasci in mlade svinje zlahčne in požlahtnjene domače pasme. Vse živali - govedo in svinje - bodo ocenjene in razredovane že na dan pred sejmom.

Kmečki visokošolski teden

Že v zadnji številki „Našega tednika“ smo omenili, da je v Celovcu v Kucherhof-u, St.-Veiter Ring 57, v prireditvi deželne Kmetijske zbornice kmečki visokošolski teden. Navedli smo tudi spored predavanj za I. in II. del visokošolskega tedna.

Danes opozarjamo vse kmetovalce in kmečke gospodinje na II. del visokošolskega tedna.

Gozdarstvo. Ponedeljek, dne 9. marca.

Ob pol 9. uri govori prof. dr. Hartmann (Dunaj) o pravilni negi in oskrbovanju gozda. - Za njim bo govoril avstrijski strokovnjak za kulturo topolov (Pappel) dr. W. Wettstein o velikem pomenu kulture topolov za naše razmere. Popoldne ob 2. uri je predavanje prof. dr. Schimitschek-a (Dunaj) o varstvu kmečkega gozda pred različnimi boleznimi in škodljivci. Posebej bo govoril predavatelj o veliki nevarnosti smrekovega lubadarja.

Gospodinjstvo - Torek, dne 10. marca

Ta dan je posvečen našim kmečkim gospodinjam. Ob pol 9. uri predava gosp. dr. A. Strautz iz Münchna o novih pridobitvah gospodinske znanosti za kmečko gospodinjstvo. Popoldne ob pol 2. uri govori dr. K. Schmidecker (Dunaj) o človeku in njegovi prehrani.

Tehnika v kmetijstvu - sredo, dne 11. 3.

Zadnji dan visokošolskega tedna je posvečen pomenu tehnike v kmetijstvu. Popoldne ob pol 9. uri govori gotovo eden najboljših strokovnjakov v tehniki kmetijskih strojev in v tehničarji kmetijstva, profesor dr. Dencker iz Bonna, o motorizaciji kmečkega gospodarstva. - Popoldne ob pol 2. uri govori dipl.-ing. H. Foltinek (Dunaj) o vprašanju tehnicarje avstrijskega kmetijstva.

Ponovno opozarjamo vse na predavanju zadnjih treh dni kmečkega visokošolskega tedna in obisk teh predavanj vsem kmečkim ljudem priporočamo.

Slovenske oddaje v cadu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.

Dne 8. marca 7.15 Verski govor - Sonce čez hribček gre, pesmi v nebo done... - 9. marca 14.30 Tedenski pregled - Atomska energija za mir. - 10. marca 14.30 Zdravilnost naših rastlin - Iz tistih dni, ki bili so... Tra-ra, pošta je prišla. - 18.30 Literarni večer. - 11. marca 14.30 Oddaja za kmetijstvo. - 12. marca 14.30 Poje oktet iz Stebna v Podjuni. - 13. marca 14.30 Zanimivosti - 14. marca 8.45 Za našega malega poslušalca - Sport - 18.30 Prijat'li, zdaj vesel' bodimo! - 15. marca 7.15 Verski govor - Sonce čez hribček gre, pesmi v nebo done....

RADIO VATIKAN
Oddaje vsak četrtek in vsako soboto ob 19. uri.
Vsako nedeljo ob 18. uri „Verska ura“.
(val 50.25, 31.10, 25.55 in 196 m)

TRST II. (306.1 m ali 980 kc sek)
Dnevne oddaje: 7.15-8.30, 11.30-14.45, 17.30-24.00. - Ob nedeljah: 8.00-24.00. - Poročila dnevno: 7.15, 12.45, 14.00, 19.45, 23.15. - Ob nedeljah 8.15, 12.45, 19.45, 23.15.

KINDERWAGEN tepe oblike in poceni v veliki izbiri
BELJAK
Kullerer VILLACH Hallenstr. 1

Zanimljivo najboljša semena dobite pri

Streit

Beljak-Villach, Widmangasse 43

Kräftiges Aroma und...
eine langanhaltende Aromabeständigkeit; das ist der Erfolg des Luftabschlusses durch die starke Pressung der einzelnen Portionenscheiben beim

VIGRED PRI WARMUTH-U!

MOŠKA OBLAČILA

Trpežne obleke s Knicker ali dolgimi hlačami	280.-
Modne obleke, temno črtkaste	390.-
Ersterhazy modne obleke	504.-
Športne obleke	487.-
Kamgarn obleke	826.-
Pomladne obleke, čista volna, kamgarn uvoz	695.-
Gabardine obleke v modnih barvah	781.-
Cord obleke najboljše kakovosti	882.-
Selfix kamgarn obleke, najboljši material	1.308.-
Štajerske obleke z Lampas hlačami	398.-
Štajerske obleke la Cord	998.-
Kamgarn	784.-
Koroške obleke Cord	780.-
Loden	590.-
Športni sakoji	451.- 350.- 298.-
Sakoji iz zameta	252.-
Lumberjack iz zameta in usnjeno oblogo	448.-
Gabardine Amerayon hlače	364.-
	120.-

Modne hlače iz la gabardina	260.-
Hlače iz blaga	113.-
Hlače iz cajga	98.-
Hlače iz zameta, dolge in Knicker	259.-
Knickerbocker	176.-
Usnjene pumparice	624.-
Hubertus plašči	499.-
Gozdarski plašči	334.-
Plašči iz balonske svile	477.-
Pomladanski plašči Amerayon	490.-
Gabardine plašči, čista volna	1.176.-
Pomladanski športni plašči, čista volna	750.-
Naša izbira v kamgarnih in bombažnem blagu kakor pri Gabardine, Cordu, in lodnu je poznana - srajce in vsi moški predmeti kot vedno brez primere.	650.- 350.- 949.- 849.- 798.- 757.- 288.- 398.- 476.- 666.- 753.- 598.- 777.- 883.- 98.- 85.60 59.- 66.- 133.- 190.- 155.- 39.90 25.80 167.- 159.-

DAMSKA OBLAČILA

Sportni plašči iz dobrega volnenega blaga v celoti podloženi s svileno podlogo	455.-
la Flauch plašči, s svileno podlogo	698.-

Zdaj je čas misliti na vaša velikona oblačila. Storili smo vse, da bi vam izbirno olajšali.

Velour modni plašči v vseh barvah	650.-
Fini Gabardine plašči s celo podlogo	350.-
Plašči iz balonske svile	949.-
Štajerski kostumi iz dobrega lodna	849.-
Ersterhazy športni kostumi	798.-
Pepita spomladanski modni kostumi	757.-
Gabardine kostumi v modnih barvah	288.-
Kamgarn kostumi iz modnega kval. blaga	398.-
Smocking kostumi, črni	476.-
Športna krila iz vzorčastega volnenega blaga	666.-
Ersterhazy krila z zapenjanjem	753.-
Plissee krila črna in barvasta	598.-
Gabardine krila z zapenjanjem, modne barve	777.-
Modne bluze iz barvaste Evelaine	883.-
Poletne bluze iz belega, pisanega Zellina	98.-
Volnene obleke dobre kakovosti	85.60
Model obleke in priljubljene kamgarn obleke v bogati izbiri. - Največja izbira poletnega blaga na Koroškem (novosti: nezmečkajive pisane po-	59.-

letne tkanine, bordure in Shantungs blago). - Krasno perilo in kakovostni modni izdelki.

OTROŠKA OBLAČILA

Deške športne obleke, vel. 3, s Knicker ali dolgimi hlačami	170.-
Deške štajerske obleke z dolgimi Lampas hlačami, vel. 3	223.-
Deški gozdarski plašči iz nepremočljivega lodna, vel. 3	182.-
Deški hubertus plašči, Bozner Facon, vel. 3	199.-
Deške hlače (Teufelshaut), dolge, vel. 3	45.-
Deške hlače (Teufelshaut) kratke, vel. 3	29.30
Hlače iz zameta, vel. 3	106.-
Hlače iz zameta, kratke, vel. 3	85.-
Knickerbocker iz čiste ovčje volne Harris - Tweed vseh velikosti od 3 do 12	49.90
Hlače iz lodna, kratke, vel. 3	43.40
Štajerske hlače, kratke, vel. 3	44.40
Modne hlače iz blaga, dolge, vel. 3	65.-
Dekliške obleke, pisane vel. 60	35.-
Dekliški športni plašči, vel. 6	215.-
Dekliške Kuli jopice od	135.-
Pleteni jopiči, barvasti	42.-
Obhajilne in birmanske obleke na zalogi. Pregrinjala, preproge, pohištveno blago, posteljina, volnene in prešite odeje (kovtri), posteljno perje in opreme za neveste po brezkonkurenčnih cenah.	

Najbolje in najceneje kot vedno je kupiti v ljudski trgovski hiši Dietmar Warmuth & Co. Beljak-Villach, Hauptplatz 22

Kmetijska in gozdarska vzorčna razstava

POSEBNA RAZSTAVA:

Varstvo rastlin in zatiranja škodljivcev

DUNAJSKI VELESEJEM
od 15. do 22. marca 1953

Uradna zastopstva iz inozemstva

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT
Prechtl

Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30
Od 6. do 12. III.: „Cuba Cubana“

Stadttheater

Predstave ob 16. in 18. uri, ob ponedeljkih tudi ob 20. uri.
Od 6. do 12. III.: „Der bunte Traum“

BELJAK-VILLACH
Bahnhofslichtspiele

Od 6. do 9. III.: „Der Held von Burma“
Od 10. do 12. III.: „Herz in der Hose“.

MALI OGLASI

Plašči iz balonske svile dežni in za motoriste najceneje v strokovni trgovini **V. TARMAN**, Celovec-Klagenfurt, Völkermarkter Str. 16

Slovenec, star 28 let, želi spoznati Slovenko od 20 do 25 let. Ženitev ni izključena. - Dopisi pod „Resne ponudbe“ na upravo „Našega tednika“.

Kmetovalci, pozor! Kdor ima na prodaj les, rabi denar, strešno opeko, cement itd., naj se zaupno obrne na tvrdko **Johann Zagar**, Klagenfurt, Rampenstrasse 15.

Enodnevni piščanci pasme Barred-Rocks

to je nova pasma, sivo-belo grahasta, to je kokoš, idealna jajčarica in dobra tudi za meso. Teža kokoši 2 do 2½ kg, petelina 3 do 4 kg, izvrstno meso, velika, rjava jajca. Kokoši zgodaj začnejo nesti (5½ do 6 mesecev), zelo dobro iščejo hrano. Zdrave in robustne - kokoši za vsake razmere. Navdušeni boste. - Razen tega: Legerhorn, italijanke, stare štajerke, rhodländer, New Hampshire (zlate amerikanke), sulmtalske in wyandotte.

Po koroškikmetijski zbornici priznано rejsko in valilno središče.
„Elbthof“, Fr. u. J. ZUBER Celovec-Klagenfurt, Auer-von-Welsbach-Strasse 17, tel. 23-70.

Trgovina s perutnino **J. WERSCHETZ**, v Beljaku, Bahnhofstrasse, Nr. 19, ni upravičena prodajati v našem imenu piščance in mlade kokoši, ker smo s to firmo prekinili poslovne stike. Prodajamo direktno naročnikom. Pošiljamo poštne prosto.
Fr. u. J. Zuber

Brez SCHLEPPE - piva bi žeja biva

IZDALA GA JE

Na župnijskem vrtu so bile v noči od sobote na nedeljo pokradene vse zeljnate glave razen ene. To vzame župnik v nedeljo na prižnico in reče: „Danes ponoči mi je nekdo pokradel vse zeljnate glave izvzemši to-le. Tat naj ima še to-le zadnjo in zato mu jo takoj zdaj vržem na glavo.“ - Tedaj se oglasi prestrašen ženski glas: „Franc, skrij glavo pod klop!“

Keuschnigg - semena

že od 1879

priljubljena preizkušena
CELOVEC-KLAGENFURT

Kupujte predvsem pri trgovcih, ki oglašajo v našem listu!

Poglej

Obtudi

Kupi

Za vigred smo dobili:

najnovije damske model-plašče najboljše kvalitete in izdelave. Moške in hubertus plašče iz čistega volnenega blaga, deške, fantovske in otroške obleke. - Najnovije vrste blaga in kamgarna za moške obleke, damske obleke in kostume. - Presenetile vas bodo nizke cene, ogromna posebna izbira in elegantni moderni kroji. - Zato se pri nakupovanju odločite za najbolj renomirano in skozi desetletja priznano

Trgovsko hišo **G. Umschaden** Celovec-Klagenfurt, am Fleischmarkt